

ПРЕЗИДЕНТ Л. КРАВЧУК СКРИТИКУВАВ УРЯД

Київ (ПС УРП). — Тут у четвер, 16-го січня, на засіданні Кабінету Міністрів України виступив Президент України Леонід Кравчук і піддав гострій критиці Уряд України, некомпетентність якого причинилася до соціального напруження і неконтрольованих цін. З вини Кабінету Міністрів України, виявилася невідповідна до вступу в ринкові відносини. Як сказав Л. Кравчук, його вражали цифри про недовідання в Україні іншим державам колишнього СССР і недовідання України.

Прем'єр-міністр Вітольд Фокін був самокритичним, визнав провину свою і членів Уряду, які все ще не можуть перебувати. Однак, Фокін запевнив, що Уряд проаналізував ситуацію і виробив чітку програму дій, яку має намір ввести в життя.

Президент Л. Кравчук зауважив, що резигнація всього Уряду в такий складний час була б неадекватною. „Уряд треба міняти поступово і міняти на 70 відсотків“, — порадив Президент і побажав В. Фокіну успіху.

Політичні коментатори вважають, що найближчим часом можуть бути деякі зміни в Уряді, після чого буде знято мораторій на зміну форм власності, введення рік тому з метою не допустити до переведення республіканської власності в загальносоцюзну.

Два дні раніше, а саме 14-го січня президент Л. Кравчук виступив в українському радіо і пояснив громадянам, що карбованці в Україні незабаром припинять своє існування. Раніше планувалося, що гроші діяти будуть паралельно з купонами, але Росія двічі порушила домовленість, звільнила цінні без попередження і не забезпечила інші держави грошовою масою. Тому Україні не залишається більше нічого, як рятувати власний ринок за допомогою своїх грошей. Отож громадянам України заробітні платні виплачуватимуть тільки купонами, а карбованці будуть витиснені з обігу. Гроші, які громадяни мають в банках, будуть замінені один до одного — ніякі суми не пропадуть. Але ті гроші, які не є в обігу, а зберігаються в банках, обмінюються в державу не може нести за них відповідальність.

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК

Виппані, Н. Дж. — Тут у суботу, 8-го лютого, в готелі Гановер Мерриотт відбувся бал дебютанток. Гратимуть оркестри „Нове покоління“ та „Темпо“. В програмі: о год. 6:30 вечора — коктейль, презентація дебютанток — о год. 7:30. Адреса готелю: 1401 дорога ч. 10 схід, Виппані, Н. Дж. Вступ (включаючи вечерю) — 65 дол., для молоді до 23-го року — 40 дол. Місця повинні бути заплачені до 24-го січня. Чеки слід вивести на: Пласт Inc., c/o George Yaworsky, 95 Crestwood Rd., Rockaway, N.J. 07866. Телефон для інформації (201) 514-1846. €€

КУПОНИ В УКРАЇНІ ВИКЛИКАЮТЬ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Один із купонів, які тепер курсують в Україні.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформує газета „Файненшіал Таймс“ з 16-го січня, в Україні є різні думки щодо введення купонів замість безвартісних рублів.

Мадярсько-американський економіст і фінансовий спеціаліст Джордж Сорос, який перебуває як дорадник в Києві, вважає, що нова система не є доброю та не веде до поправки фінансової ситуації в Україні. На його думку часткове впровадження купонів не є доцільне, бо їх впровадження заскорю, як оборону проти піднесення цін в рублях, не передумавши точно наслідків такого кроку. Він також вважає, що виміна з рублем один до одного не є мудрою, а брак різниці між тими двома валютними одиницями доводить до ще меншого обrotу товарами, як був досі. Побачивши, що частинне впровадження купонів не

було добрим потягненням, Леонід Кравчук заповів, що з днем 1-го березня купони будуть єдиною валютою в Україні, бо нерівна валюта викликає публічні протести і політичну атаку на кабінет Міністрів.

Сер Джофрі Гов, що є також дорадником України, вважає, що не лише поодинокі мешканці України, але структура держави є винна в тому, що не можна успішно перевести потрібні фінансові реформи. Він особливо критично ставиться до ворожечі поміж Верховною Радою, Президентом і міністрами, яка веде всіх в сліпий кут.

Україна має створити новий банк для міжнародної торгівлі і для плачання міжнародних довгів, як повідомляє агентство Ройтерса з Москви. Цей новий банк має перебрати активність дотеперішнього союветського банку торгівлі.

Фірма Апон підписала договір з Україною

Київ (Апон Рекорд). — У понеділок, 23-го грудня

1991 року, в Києві був підписаний договір між Телерадіокомпанією і Апон Рекорд з Лонг Айленд Сіті, Н.Й., як єдиним заступником України в Америці і Канаді. Апон набув право видавати відео і звукозаписи з усіх частин України для американського і канадського ринку.

За останніх два роки Апон видав 15 відеокaset, як рівно багато платівок та звукозаписів. Історично найважливіше відео тепер в продукції п.н. „Проголошення самостійної України“ і яке включає присягу Президента Леоніда Кравчука, присягу міліційних і військових частин Києва і Львова, мистецьку програму ансамблю Григорія Верйовки в Київській Опері.

В плані є розвинути довголітню працю і дати можливість закупити Україні нове технічне владштування для телебачення і радіо.

Договір підписав голова телебачення, радіо та студію звукозаписів музики України Микола Омгасевич в Києві.

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ

З уваги на свято Дня Незалежності і Соборності України в середу, 22-го січня, це число „Свободи“ друкується з датою четверга, 23-го січня. В середу Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свободи“ будуть закриті. Наступне число „Свободи“ друкуватиметься в четвер з датою п'ятниці, 24-го січня. — Ред.

ЗАТВЕРДИЛИ ДЕРЖАВНИЙ ГИМН УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — Як уже інформовано, у середу, 15-го січня, Президія Верховної Ради України розглянула питання про державний гімн України і ухвалила затвердити музичну редакцію державного гімну, автором якої є Михайло Вербицький. Виконання гімну запроваджується з 16-го січня.

На засіданні ПВР розглянуто низку інших питань державного життя, заслухано інформацію тимчасової комісії Верховної Ради у питаннях приватизації. Відзначено незадовільну працю Уряду в напрямку роздержавлення і приватизації. Узгоджені проекти вирі-

шено оприлюднити, а після обговорення у постійних комісіях вивести на розгляд сесії. Кабінетові Міністрів доручено виробити державну програму розвитку та стимулювання виробництва продуктів дитячого харчування.

У четвер, 16-го січня, в Києві розпочав свою працю міжнародний симпозиум з питань роздержавлення і приватизації в умовах незалежного життя, заслухано інформацію тимчасової комісії Верховної Ради України, авторські колективи, керівники регіонів та підприємств України, закордонні фахівці та зацікавлені особи.

ОФОРМЛЕННЯ ВІЙСЬКА УКРАЇНИ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Київ (УНІАР). — Як повідомила пресова служба прем'єр-міністра України, у зв'язку з формуванням збройних сил України і для вирішення питань, пов'язаних з забезпеченням державою гарантій щодо громадянських прав, свобод і пільг для військовослужбовців, Уряд створив комітет з питань захисту військовослужбовців при Кабінеті Міністрів України. Головою комітету призначено народного депутата України, голову Спільки Офіцерів України Вілена Мартиросяна.

В. Мартиросян в інтерв'ю українській телебаченню розповів про дальшу діяльність комітету, який повинен допомогти стабілізувати ситуацію в Україні, захистити інтереси військовослужбовців і народу України. „Надійся народові України, окрім на власні сили — більш нема на кого, і ми виправдаємо довіру українського народу“, — сказав В. Мартиросян.

ДОПОВІДЬ Д-РА В. МОКРОГО

Нью Йорк. Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью Йорку влаштувало доповідь проф. д-ра Володимира Мокрого з Кракова на тему: „Реакція польського уряду та преси на декларацію суверенності і проголошення незалежності України“. Доповідь відбулась у суботу, 25-го січня, о год. 5-й вечора в домі НТШ „63 Четверта авеню, між 9-ю і 10-ю вулицями.

У СВІТІ

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ Джан Вілсон, командувач миротворчими силами ООН в Югославії, повідомив в неділю, 19-го січня, що до міста Дубровник перебувають його старшини. Після них у конфліктні райони Хорватії ввійде 10,000 „голубих шоломів“.

В СЕРЕДУ, 15-ГО СІЧНЯ, президент Молдови Мірча Снігур прийняв присягу на вірність конституції і народові республіки. Снігур заявив, що його головною метою є змирення незалежності Молдови, а про возз'єднання з Румунією „не може бути мови“. Він також сказав, що так звана Національна рада возз'єднання створює непотрібні проблеми для державної влади і є дестабілізуєчим чинником в нинішній соціально-політичній ситуації.

В ЧЕТВЕР, 16-ГО СІЧНЯ, розпочалися активні виступи ташкентських студентів проти підвищення цін і відсутності соціального захисту. Омонівці застосували зброю і застрілили студента Санджара Баратфанова. В наступні дні кількість мітингуючих студентів збільшувалася, ситуація дедалі загострювалася, число жертв зросло до шести. Щоб злагіднити напруження університету Узбекистану відпустили студентів на передчасні вакації.

ВЕЛИКА РАДА ОТАМАНІВ і представників козацьких військ Сибіру і Далекого Сходу висунула шовіністичну вимогу про скасування Жидівської автономної області і „унеможливлення створення Жидівської республіки“.

ДЕПУТАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ і один з лідерів „Саюдіса“ Віргіліс Чапайтіс був агентом КГБ — такий висновок зробила комісія литовського парламенту, підтвердивши публікації в газетах „Республіка“ і „Мажойі Летува“.

ВЕРХОВНА РАДА ЕСТОНІЇ прийняла і ввела в дію закон, згідно з яким земля в республіці повертається колишнім (до 1940 року) власникам і їхнім спадкоємцям.

БРИТАНСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО внутрішніх справ повідомило, що від лютого 1992 року англійську контррозвідку очолить Стелла Ремінгтон. Це буде перша жінка, яка керуватиме комплексом британської безпеки. Два роки тому службу безпеки Великобританії було реорганізовано, відтоді вона є підзвітною парламентові.

В КИЇВСЬКОМУ БУДИНКУ вчителя відбулося нагородження переможців загальноукраїнського конкурсу „Найкращий вчитель 1991 року“. Його організатором було Товариство „Просвіта“, а спонсором — проф. Тарас Гунчак з Нью Джерзі, який в той час викладав там історію України.

Б. ЕЛЬЦИН МАВ ЗУСТРІЧ З Д. ГЕРДОМ

Москва. В понеділок, 20-го січня, в міністерстві закордонних справ Російської федерації відбулася зустріч міністра закордонних справ Росії Андрія Козирєва з міністром у справах Співдружності Великобританії Дагласом Гердом. Британський міністр прибув до Москви після відвідин столиці Казахстану і України.

Головною темою зустрічі були проблеми контролю над ядерною зброєю і її нерозповсюдження. Обговорювалися також питання надання Росії допомоги в умовах переходу до ринкових відносин.

Того ж дня Герда прийняв у Кремлі президент Росії Борис Єльцин. Зустріч тривала 2 години замість запланованих 45 хвилин.

Відповідаючи на запитання журналістів після зустрічі, Д. Герд сказав, що „було обговорено велику кількість питань, які стосуються економіки і подій в новій Співдружності незалежних держав“. Він додав, що повернеться до Лондону „з більш багатого інформацією“ для прем'єр-міністра Джана Мейджора.

Асистент президента Р. У. Д. Дмитрій Рюріков повідомив, що Єльцин давав послення щодо взаємин між державами Співдружності.

Тим часом стало відомо, що Українська Республіканська Партія оприлюднила офіційну заяву, в якій дає ще членство України в Співдружності Незалежних Держав визнається недоцільним.

Білий Дім знову закликав іракців скинути С. Гуссейна

Вашінгтон. — Білий Дім відзначив річницю початку війни з Іраком ще одним закликом до іракського народу — позбутися Садама Гуссейна. Як сказано у заяві президента Джорджа Буша на цю тему, „З'єднані Стейти готові співпрацювати з новим режимом, який прийде на зміну Гуссейнові“.

„Народ Іраку знайде в особі З'єднаних Стейтів партнера, готового зняти санкції, що їх наложив на Ірак Організація Об'єднаних Націй, і який хотів би повернути цій країні належне їй місце в сім'ї народів“, — заявив пресовий секретар Білого Дому Марлін Фіцвотер.

Відповідаючи на запитання, чи не планує Вашингтон якихось акцій, щоб скинути Садама Гуссейна, М. Фіцвотер зауважив, що ЗСА застосували всі дії проти Іраку, включно з санкціями ООН і на майбутнє не мають наміру робити цього „в односторонньому порядку“.

Перераховуючи позитивні результати війни у Йорській затоці, Фіцвотер заявив, що перемога над Іраком причинилася до вісімнадцяти переговорів між абаами й ізраїльтянами, змінила Організацію Об'єднаних Націй і привела до звільнення американців, захоплених в Лівані. „Ірак безпосередньо і ізолюваний, сказав пресовий секретар Білого Дому. — Він більше не в стані накласти свій екстремістський відбиток на регіон і на процес мирного урегулювання. Однак американський народ і Президент ЗСА і далі сповнені рішучості чинити на С. Гуссейна тиск, поки в Іраку не прийде до влади нове керівництво“.

У середу, 15-го січня, в одній з сенатських комісій знавався директор Сі-Ай-Ей Роберт Гейтс. Він заявив, що Ірак може протягом короткого часу відновити виробництво зброї масового знищення і балістичних ракет.

Виробництво біологічної зброї, за словами Р. Гейтса, може відновитися буквально за кілька тижнів після зняття санкцій, бо С. Гуссейн сховав відповідні обладнання, яке не могли знайти міжнародні інспектори. Ірак може почати виробництво „скромної кількості хімічних реагентів“ майже негайно і повністю відновити свій хімічний потенціал протягом року, сказав директор Сі-Ай-Ей.

В АМЕРИЦІ

ТЕПРЕ У ЗСА, НА ДІЛОВІЙ поїзді перебував колишній генерал-майор КГБ Олег Калугін, про якого світ довідався у половині 1990 років, коли він публічно обвинуватив КГБ у різного роду незаконностях. Виступаючи на численних радіо- і телебачення програмах О. Калугін допомагав кабельній мережі новинки Сі-Ен-Ен розповсюдити неоголошену книжку про розвал Советського Союзу. Крім цього він виступає перед дітьми закордонної політики, шукаючи видавця для своїх споминок, домовляється про телебачення та фільмові задуми та проводить розмови з офіційними чинниками у Вашингтоні, переконуючи, що советські сліди допитували американських полонених у В'єтнамі значно пізніше, як було сказано, що полонених звільнено. Захоплення його особою починає набирати іншого характеру, бо американці починають квестіонувати його твердження і сумніваються у його правдивості.

ВИСОКІ ЧИНОВНИКИ Уряду президента Джорджа Буша заявили, що Іран платив ливанським викрадачам західних закладників по одному міль. дол. за кожного. Ці платності, як повідомляє також газета „Вашінгтон Пост“, були додатковими до постійної фінансової підтримки впродовж років, що її Тегран постійно виплачував сумнівним угруповуванням шіїтських мусульманів. Американська розвідка позитувала, що про ці платності довідалися після довгого розслідування банкових трансакцій, які, як опісля виявилось, походили з іранських джерел і були спрямовані для Божої партії — офіційного прикриття для ливанських шіїтських мусульманів.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Уряду президента Джорджа Буша та Конгресу заявили, що схвалення нових кандидатів на посади федеральних суддів дуже ускладнилося з уваги на нові правила щодо здобуття даних про пропонування кандидатів. Нові правила були застосовані після горезвісних переслудвань номіната на члена Верховного Суду Кларенса Томаса. Члени обидвох партій заявили Білому Дому, що ці нові правила є дуже непрактичними та стоять на перешкоді, а тим самим здержують потрібні схвалення на незаповнені становища федеральних суддів.

ДРУГИЙ КОЛЮМБ? НІ, ПЕРШИЙ ІВАН КИРИЧЕНКО!

Яхта, якою І. Кириченко приплив до Маямі.

Маямі, Фла. (Ганна Черні). — За президіальним столом в парадній залі церкви св. Миколая в Купер Сіті, на півдні Флориди, сидить стрункий сукорлявий чоловік у брутальних костюмах. Розумні очі лагідно дивляться з-за окулярів, обличчя осяяне легенькою усмішкою.

Це — Іван Кириченко, ім'я якого було досі відоме тільки в Маріуполі, а тепер стане дорогим і знаним українцям у всьому світі, а також, сподіваємось, буде занесене в книги рекордів світу. Українці околиць Маямі й Голлівуду можуть бути також горді тим, що вони першими привітали

нашого мандрівника. В 1992 році Америка відзначала 500-річчя подорожі Колумба, що вважалось донедавна відкриттям Америки. Я пишу „відкриття“ в лапках, бо задовго до „відкривачів“ Америка була заселена її автохтонами — індіанцями. Яке ж несправедливе це наймення для людей, що мали свої племенні назви, але їх перекришили й досі називають „індіанцями“, тільки тому, що Колумб думав, що він приплив до Індії! Не в той бік подався... Так чи інак, подорож Колумба відкрила шлях до Америки, і це було досягнення. В усьому світі йдуть кам-

панії на відзначення цього ювілею, і от саме українському штурманові з Маріуполя, Іванові Кириченкові, прийшла в голову думка першим у ювілейній році приплисти до Америки шляхом Колумба. Щоб хтось не започував цю ідею, Кириченко готується потасомно. Зібрав гроші, згуртував друзів, знайшов потрібні матеріали і за 2 1/2 місяці збудував вітрильник, яхту, 27 стіп завдовжки й 10 завширшки. Маленький кораблик — або човник, але міцний і надійний. В Україні тепер сутож-но, отож приходить до думки з того, що можна

(Закінчення на стор. 8-й)

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНС \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст оглошень Редакція не відповідає за зміст оглошень Редакція не відповідає за зміст оглошень

Перемога змагу до волі: Хорватія і Словенія — самостійні

45 років зберігався штучний зліпок шістьох балканських країн під назвою Югославії — зберігався під диктаторською комуністичною владою „маршала” — Юсифа Броза-Тіта, а після його смерті у 1980 році — із системою ротаційної президентури кожної членської республіки, фактично завжди під супрематією сербів. У червні минулого року Хорватія і Словенія проголосили державну незалежність і зараз же розпочалася агресивна війна Сербії проти Хорватії і Словенії, Захід неправильно назвав цю війну „громадянською”. Півроку тривала та війна із кількома тисячами жертв по обох сторонах та руїною міст і трагедією родин. Проголошено 14 разів перемир'я, яке завжди кінчалася новою стріляниною. У грудні минулого року Рада Безпеки Організації Об'єднаних Націй втручалася у цю югославську драму краще й енергичніше, ані ж робила це Європейська економічна спільнота. Вона прийняла постанову вислати до Югославії міжнародне військо як гаранта миру на перехідний час, під умовою, що настане в Югославії дійсне перемир'я і що Сербія відтягне з окупованих хорватських частин країни своє військо. Надиво — сербські генерали на це погодилися, залишивши тільки залогу на території з більшістю сербів. Сталося це тому, що Німеччина, яка зразу готова була визнати державність Хорватії і Словенії, постачала Хорватії зброю і Сербія збагнула, що зброя того конфлікту не вирішить. Нараді у цій справі велися спершу у Женеві, у Швейцарії, згодом у Брюсселі в Бельгії. Головну позитивну роль відіграв колишній американський державний секретар Сайрус Венс за президентури Джиммі Картера: він кількратно їздив до Югославії і його чимала заслуга у тому, що остаточно призначено реальну розв'язку конфлікту: визнання державності Хорватії і Словенії, на що безупинно наполягала Німеччина. Першою, яка зробила це, була Апостольська Столиця. Причина ясна: у протилежності до сербів, які є православними та македонців із численними мусульманами — хорватів і словенців у масі — католики.

Америка стосувалася у відношенні до відосередкових національних рухів у Югославії таку саму політику, як робила це у відношенні до національних рухів у Советському Союзі. Вона стояла на становищі, що збереження „статус кво” з одним надрядним державним центром найкраще гарантує мир і спокій. Відомо, що події пішли своєю ходою без уваги на виступ президента Буша в Україні та виступ державного секретаря Джеймса Бейкера в Югославії. Америка ніколи не визнавала була окупації і згодом анексії трьох балтійських країн Советським Союзом. Але не підтримала визвольного руху тих країн і була останньою, яка визнала державність Литви, Латвії й Естонії, аж після того, як зробив це офіційно Михайл Горбачов. Можливо, що й у відношенні до Хорватії і Словенії повториться ця політика, тим паче, що покищо нез'ясовано це, в якому праводержавному статусі опиняться чотири інші членські країни Югославії. Читали ми тільки, що Сербія залишиться самостійною разом із Чорногорією. Зголосили свою самостійність і просили визнати їх державність Боснія і Герцеговина та Македонія, — Європейська економічна спільнота, яка пішла слідом Німеччини і визнала вже Хорватію і Словенію — стрималася у відношенні до Боснії і Герцеговини і Македонії.

Перемога Хорватії і Словенії переступає своїм значенням межі тільки цих двох країн. Це перемога священного демократичного принципу — права кожного народу до самовизначення. Явище поневолення народів збройною силою тісно в'язалося з колоніалізмом Великобританії, Франції, Німеччини, Італії, Голландії. Після Другої світової війни прийшла деколонізація континентів Африки і Азії. Залишилася була велика колоніальна держава — Советський Союз. Упадок комунізму потягнув за собою і розвал Советського Союзу. 1-го грудня 1991 року сталося чудо в Україні. Чудом було теж негайне визнання державної самостійності України З'єднаними Штатами Америки. Тепер проходить процес включення України у міжнародний політичний, господарський і культурний світ. Те саме станеться із Хорватією і Словенією.

Економічна ситуація ЗСА стає насправді прикрою. Кувейтська кампанія не мала б коштувати Америці багато. Її кошти, понад 50 мільйонів, мали покрити у більшості савдівські араби, японці і німці; тобто американське військо воювало майже якнайменше. Точно рахунку не подається. Але ця остання воєнна ескапада мусіла причинитися теж вадатно до погіршення американської економіки. І нині не вистає коштів голововно на забезпечення соціальних зобов'язань, як „медікейд”, будову і направи доріг, та подібне. А дуже маленько вкорочуються видатки на воєнні цілі. Тільки неспівмірно підносять голоси проти продовження конструкції літаків і військового зняття, якого і так забагато, відколи не стало головного суперника — СССР.

Кувейтська затія виникла і тому, щоб довести, що хоч не стало головного суперника ЗСА, „ворог” далі існує і кінце далі зробиється. Саддам Гуссейн удостоївся почеси зайняти місце дотеперішнього ворога. Мовляв — він бо оволодівши арабським півостровом з його нафтовими джерелами, міг би спаралізувати

Микола Бараболяк

„СПІВДРУЖНІСТЬ” — КОРОТКОТРИВАЛА?

міжнародну, в тому й американську, економіку. Та викінчивши СССР, в тому нехотючи і приятеля Горбачова, та „поклавши на лопатки” Саддама Гуссейна, ЗСА загнали себе у прикре становище: нема „ворога”. А великопотуга без нього існувати не може. Нема ворога — нема проти кого готуватись збройно. І ледве чи нині економічно сильні держави, як Японія і Німеччина, погодились би, як у кувейтській афері, співфінансувати нові воєнні виправи ЗСА.

* * *

І так Америка витратившись на воєнне суперництво, і вишлювши переможцем, а президент Буш героєм дня, стала чухатись у потилицю: біда. Війни руйнують. Пішла Москва з торбами, але й Бушеві прийшлося їхати з капелюхом не тільки до Японії, але і менших державок Азії, щоб вони своєю здоровою економікою і валютами не душили Америку. Здорово економіка, а не мілітарна по-

тужність, рішає нині про престиж держави і її повагу міжнародних колах. Прикро дійти до такого висновку.

Чи не в цих чисто економічних факторах криється джерело носталгії американських кіл за „центром” у Москві і нехті до „комонвелту”, з його неворожими ЗСА членами? Туги за старими добрим часами, де існував „ворог”, проти якого треба було готуватись, не шкодуючи коштів. Тепер, коли він побитий, було б приємно його мати. Як приємно було привести Горбачова наче ведмедя на припіоні на мирову конференцію між Ізраїлем й арабами, де він хоч послушно потакував Бушеві, однак, репрезентував старого ворога, з його все ж таки загарбницькими, загрозуючими Заходові, ідеями. Єльцин і Кравчук заявляють бажання стати членами НАТО, то навіщо тримати чверть мільйона американського воїня в Німеччині й інших країнах Європейсь-

кої спільноті? І навіщо американської залози в Японії? Забрати ж їх відтіть — проблема. Здемобілізувавши хоч півмільйона воїня, що нині дає „безпеку” Японії і Німеччині, не згадуючи Корей, захитало б до кінця економікою Америки (нині ці країни причинюються до оплачення видатків на це військо), бо де цих людей примістити, де найти працю для них? Кажемо, що Москва має проблему з демобілізацією. Німці оплачують „окупаційне” советське військо. Не виставлені і ЗСА на такі ж наслідки „суперпаверства”?

Трагічне для політичного мислення американських лідерів і „бейнстресту” (крім Бейнзінського) є те, що імперіяльна психоза лідерів ЗСА не має розуміння ні відчуття для національних аспірацій народів. Заангажування Америки у В'єтнамі вважається помилкою, яка мала трагічні наслідки, бо спаралізувала на довгі роки духовість американця. Буш чваниться, що щойно виграна з Іраком війна допомогла Америці звільнитись із психічних наслідків цього лиха. В'єтнамці боролись за визволення в'єтнамського на-

(Закінчення на стор. 8-й)

Іван Лесько

Море в історії України

Однією з головних переломів нормального й успішного життя й розвитку держави є її пов'язаність з морем. Доступ до моря уможливило зв'язок із широким світом — він просте не оцінений з політичного, культурного, економічного й стратегічного погляду.

Морепавні нації старовини як Фенікія з Картегією чи Апени стали потугами, в середньовіччі могутніми були Генуя, Венеція, Португалія, Іспанія, згодом Франція, а в новітній історії Великобританія, що стала колоніальною імперією, в якій ніколи не заходило сонце. Її місце зайняла тепер Америка — вправді не як колоніальна держава, але все таки як світова надпота.

Україна від передісторичних часів була органічно пов'язана з морем. Скити, які поселилися на північному побережжі Чорного моря, водними шляхами втримували торговельні й культурні зв'язки з грецькими містами. Грецькі міста-колонії на побережжі Чорного моря від 7-го століття до Христа на протязі тисяч літ служили культурними аванпостами для України. Князя Русь-Україна завдячувала свою силу і значення доступові до моря. Князі Аскольд і Дир у VIII столітті атакували флотилією сусіден Царгород; подібний похід князя Олега в 907-му році увінчався корисним торгівельним договором з Візантією, як рівнорядним партнером України. З не меншим успіхом у 941 році ходив на Царгород князь Ігор.

Завдяки налаштанню стосункам з Візантією, Україна стала християнською нацією, членом культурної світової сім'ї. Київ, як важлива станція „з варяг в греки”, розвинувся у великий торговельний і культурний центр між тодішнім Сходом і Заходом, Північчю і Півднем, розбагатів і став столицею Руської Землі, яка, як казав Митрополит Іларіон, славилася по всіх кінцях світу.

Коли ж князі міжусобиці ослабили державу й азійські орди, арівнівшись клином між Чорне море й Київщину, загордили доступ до моря, Київ утратив своє значення, став містом глухої провінції та жертвою татарської навали. Його спадщина перейшла Галицько-Волинська держава, яка, однак, мала тільки континентальний характер і не могла дорівняти блескові й силі колишнього Києва.

Світову славу знову здобуло українське ім'я з виходом на Чорне море козацьких чайок-флотилій у перших десятиліттях XVII століття. Продовжуючи кня

жі традиції („Се з того покоління військо, що за Олегом, монарха руського... по морю плавало й Константині попліш штурмувало”, — писали українські православні владки в меморіалі 1621 року), козацькі морські загони плондували турецькі прибережні міста й загрожували самій столиці. Тогочасний турецький хроніст Наїм записав про козаків, що „на всій земській кулі не можна знайти людей сміливіших, які менше бдали б про життя, менше боялись би смерті”. Козацькі морські подвиги опісля в народних думах, прославлені в поемах Шевченка.

В економічному аспекті зросло значення Чорного моря з появою у XVIII столітті на його побережжі таких портових міст, як Олександрія, Херсон, Миколаїв та Одеса, в яких розвинулася торгівля українським збіжжям із західними країнами. (В трьох останніх десятиліттях XVIII століття закордонна торгівля Одеси зростає на 2,200 відс.).

Козацькі морські традиції відновилися з відродженням незалежної української держави в 1917 році. Зразу, після вибуху революції, українські моряки, які становили 80 відс. Чорноморської флотії, захопили біля її українізації. У Севастополі діяльний став таємно організований штаб перед революцією гурт українських моряків „Кобзар”, в Одесі постав „Одеський український військовий кіш”. З кінцем квітня 1917 року майже на всіх кораблях воєнної Чорноморської флотії діяли українські корабельні ради. Адмірал А. В. Колчак не протиставив українській рухові в липні того ж року міноносець „Завидний” перший підняв синьо-жовтий прапор. До листопада 1917 року майже половина Чорноморської флотії була під українськими прапорами. В січні 1918 року курінь українських моряків цієї флотії брав участь у боях з більшовиками.

У грудні 1917 року Центральна Рада створила Генеральний Морський Секретаріат — морське міністерство, очолене Д. Антоновичем. У березні наступного року Центральна Рада проголосила закон про флоту, силою якого всі воєнні кораблі Чорноморської флотії, біля 80 бойових одиниць перейшли в склад військових сил Української Народної Республіки. 29-го квітня відбулася їх святкова передача українській державі. Однак того самого дня стався у Києві гетьманський переворот і на другий день флоту обсадили німці. Після

(Закінчення на стор. 7-й)

Кожна авторська стаття у „Свободі” — дискусійна. Автор має право вірити у те, що написав, читач має право не погоджуватися. Дозвольте мені не погоджуватися із статтею Володимира Барагури „Будова держави наваки”, („Свобода” з 14-го січня 1992 року). Високопатріотична стаття виходить із становища принципалізму і максималізму. Політологія вчить, що у підході до всіх подій і їхніх творців треба підходити зі становища реалізму. Різко критикуючи автором керівників української держави мусіли рахуватися з дійсністю, яка існувала в Україні 1-го грудня 1991 року. Кілька таких реальних фактів: передумови для визнання державності України, продиктовані президентом Джорджем Бушем і Державним департаментом. Перебування на території України близько півтора мільйонів армії, стаціонарної там за епохи Михайла Горбачова та існування на території України поважної частини колишнього советського атомового арсеналу. Спаралізований промисел України через брак потрібних тому промислових сировин, яких Україна не має. Існування в Україні валюти безвартного карбованця. Існування давнього, „радянського” адміністративного апарату. Конечність будовання держави з пустки.

Критикуючи участь України у союзі з 10-ти іншими колишніми республіками СССР, автор бідає, що треба було „стати на власні ноги” і повчас, що треба

Іван Кедрин

ЗА СКОРОМНІСТЬ В ОЦІНЦІ ПОДІЙ І ЛЮДЕЙ

робити — все те, що саме Уряд вже зробив і далі робити: очищу державний апарат від шкідливого елемента, приписує друк у Канаді власної валюти, переводить поступову приватизацію промислу і сільського господарства, творить власну армію з воїнів, які добровільно склали присягу на вірність Україні, договори вже з далеким Кувейтом про доставку нафти, зголошув претенсію до Чорноморської флотії і добився вже відклику російської тези про „неподільність” цієї флотії та її приналежність до Росії.

Автор твердить, що „Росія ніколи не зречеться великодержавницької ідеї і концепції збереження цілості імперії”. Вже відмовляючись і вже зреклася. Дуже жаль, що автор не був на недавній доповіді в НТШ, Нью Йорку, проф. Романа Шпорлюка, мабуть найвідатнішого нашого історика з молодшої генерації, який займає тепер катедру історії України в Гарвардському університеті. Він вказував на президента Російської Федерації Бориса Єльцина, як на російського патріота-державника, який не утворює нації з державою і виріє колишнього невідлімства. Єльцин гратулював Кравчука за вислід референдуму в Україні. Це він не мусів робити та часи змінюються і ми змінюємося з ними — змінюються лю-

ди і цілі народи. Турки в 1468 маршували на Відень. Чи можете собі уявити сучасних турків з амбіцією завоювання Центральної Європи? Польща від 1340 року, від часу походу Казимира на Червенські землі, була ворогом України, в роках між двома світовими війнами вела політику національної асиміляції включно з військово-поліційною „лацифікаційною” акцією літом 1930 року, тепер була першою, яка визнала українську державність і вся польська преса у Польщі і діаспорі найприхильніша до України. То чому виключати, що тільки Росія мусить залишитися такою самою як за часів Івана Калита чи за династії Романових?

В цій статті, з якою не погоджуємося, члени українського Уряду представлені, як наївні діттаки, які дали себе піймати в сіті нової російської заті на погібель України. Ані Б. Єльцин не є якимось демоном, наставником на загиб України, ані Л. Кравчук не є примітивом і новиком у політиці. Л. Кравчук перейшов докладно що саму школу, що Єльцин — відкомсомолу по членство у Верховній Раді СССР, знає його і можна сумніватися, чи в даних обставинах хтось інший краще говорив би з Єльцином боронив інтереси України, як це робить Кравчук. Закінчує автор статтю цитатою з символі-

починаючи з кінця XIX сторіччя особливо в літературі, а ще більше з появою на українській літературній сцені Миколи Хвильового, який, пропагуючи антимосковську орієнтацію на „психологічну Європу”, одночасно висунув ідею „азіатського ренесансу”, що мав би розбудити аналогію до української культури — східні народи.

Дзюба критично ставить до наших спроб розглядати українську національну культуру в контексті світової, бо такі погляди впливають з патріотичних емоцій, з безкритичного захоплення і гіперболізації, джерелом того є „комплекс національної неповноцінності”. Несумісність нашої культури із західноєвропейським світом впливає з того факту, що ми не мали цілої низки форм духовного життя, через які пройшли західноєвропейські суспільства. Але для сьогоденної України підійшов час загальної реабілітації національних культур, а в нашому випадку деколонізації України. При всьому тяжінні до європейської цивілізації, ми мусимо пройти етапи того шляху, який проходили звільнені з-під колоніальної залежності інші народи. І якщо, Дзюба, наш рух за незалежність (в мирних формах) дасть сподіваний результат, то народ України, ставши господарем своєї батьківщини, зможе невдовзі посісти гідне місце, але не якесь особливе в сім'ї слов'янських народів.

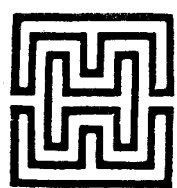
Другим видатним науковим дослідником у ділянці української культурології проявив себе заступник директора Інституту української літератури ім. Т. Шевченка Академії Наук — академік Микола Жулинський. На весні 1990 року він виступив з доповіддю на міжнародній науковій конференції, що відбулася у Римі і присвячена була темі — „Основи соціальних і культурних традицій на сході центральної Європи (Білорусь, Литва, Польща і Україна)”. Темою доповіді акад. Жулинського було — „Українська культура і українська державність”. Доповідач доводив основно розглянув всі історичні періоди розвитку українського культурного процесу, зумовленого історичною судобою розчленованого народу, що хоч мав за собою в минулих віках доволі гарну спадщину, проте

став бездержавним народом на кілька століть. Але і в своїй бездержавності, зокрема починаючи другою половиною XIX сторіччя, ми спромоглися створити деякі культурні центри і наукові інституції, які, в міру максимальних можливостей, репрезентували українську науку перед чужинським світом.

Проте увесь той процес був дуже обмежений і зумовлений викра негативними, а то й ворожими обставинами національно-супільного життя на різних теренах його проживання. Той процес був теж гальмований доволі низькою самосвідомістю широких мас, зокрема у східній Україні. Головним завданням провідних наукових кіл було обґрунтувати національну самотність української культури, відтворити правдиву картину історичного розвитку поневоленого народу. Він основно зупинився на праці першого визначного культуролога проф. Івана Огієнка — „Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу” (Київ 1918, і Катеринослав—Львів 1923). Цією працею Огієнка започаткував наукові дослідження української культури, акцентуючи зокрема її тотальну відмінність від російської культури.

М. Жулинський розглянув теж питання державності України як основу і гаранта вільного розвитку національної культури, бо це стимулює прагнення цілого ряду провідних діячів, починаючи від П. Куліша, а кінчаючи на початках 20-их років. А ті роки, на думку проф. Романа Шпорлюка з Гарварду, „створили сприятливі умовини для розвитку української історіографії і культурології, бо „20-ті роки були єдиним періодом в історії українсько-російських взаємин, коли історія України розглядалася як автономний процес, що розвивався поруч з історією Росії, а не як провінційний... регіональний”. Але, як закінчився цей об'єднаний процес з 20-их років, — М. Жулинський не згадує, але всім нам відомо чим: повним розгромом української науки тих років і знищення сотень українських науковців, письменників і т. д.

Закінчення буде.

ВІСТІ

НАУКОВОГО Т-ва ім. ШЕВЧЕНКА

Ч. XIV

Адреса НТШ: Shevchenko Scientific Society, 63 Fourth Ave., New York, N.Y. 10003

СТОРИНКА ПРИСВЯЧЕНА 125-ЛІТТЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Іван Кедрин

ЗА ПОВНУ ПРАВДУ ПРО ГРУШЕВСЬКОГО

Михайло Грушевський, як історик, засновник окремої історичної школи, яка протиставлялась теорії російських істориків про триєдну націю, як титан науки, як політичний діяч, і як перший президент Української Народної Республіки, заслуговує на глибоку пошану та на святкове відзначення круглих дат його життя. І саме тому, що він стояв понад пересічність, як і тому, що він займає почесне місце в українській науці, не вільно підходити до його особи лише компліментарно, ставитись до нього як до ікони, що заслонює людину. Староримська приповідка: De mortuis nihil, nisi bene (про померлих ніщо, як тільки добре), стосується тільки сірих одиниць. Великим поста- тям не шкодить виявлення також їхніх негативів, їхніх невдач і помилок. Наполеонові здвинули величавий мавзолей у Парижі й він для Франції — національний герой, але про нього написано ряд монографій з гострою критикою (як, напр., книга Андре Моруа [Maurois]: „Наполеон і Імперія“) за те, що він непотрібно виснажував Францію із молоді, що він без потреби провокував щораз то нові війни, як і за його донжуанство. І це йому ні грошки не шкодить в очах французів та всього світу. Гете, котрий є центральною постаттю німецької літератури, як і всієї німецької культури, не втратив пошани серед свого народу, ані серед чужинців, коли появилася книга П. Кюгна (Kühn): „Жінки навколо Гете“, з ревелляціями, які мають посмак скандалістики; не втратив пошану тому, що він автор безсмертних творів.

Коли Михайло Грушевський вернувся із заслання до Києва 27-го квітня 1917 року, то зразу став головою щойно повсталого того самого місяця Української Центральної Ради. Те, що він визначив себе у тому часі політично- партійно, як соціаліст-революціонер його не дискредитує. Тоді була мода на соціалізм; були навіть „соціалісти самостійники“. Навіть у Галичині давню Націонал-Демократичну Партію, між засновниками якої був Грушевський, перезвано тоді на „Трудову“ партію, щоб підкреслити її близькість до соціалізму. Треба відмітити, що Грушевський не записав себе добре, як партійний діяч.

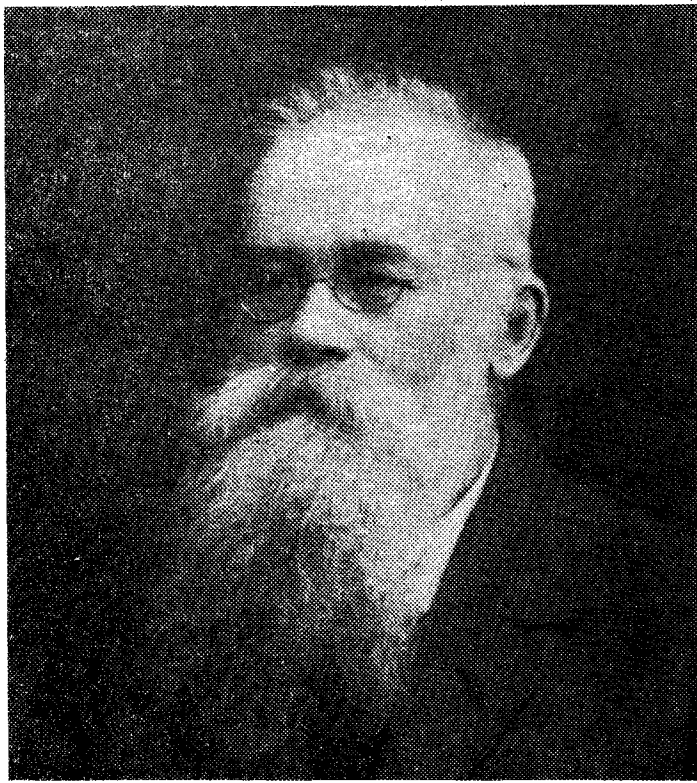
Як відомо, автором 1-го Універсалу УЦРади був Володимир Винниченко. Хто був автором 4-го Універсалу від 22-го січня 1918 року, — невідомо взагалі, або відомо тільки авторів цих рядків. * За винятком одного речення у тому історичному документі: „...однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежно Вільною Суверенною Державою Українського Народу“, весь текст Універсалу просякнутий ліво-соціалістичною пропагандивною фразеологією, що перелічується із тодішньою більшовицькою пропагандою. Універсал цей, як відомо, пропонує: розпустити армію і завести народну міліцію; передати всю землю селянам без викупу; скасувати право власності на землю і її соціалізувати; передати всю закордонну торгівлю під нагляд держави, а всі банки під державно-народний контроль...

У схваленні остаточного тексту 4-го універсалу Конституційною Комісією Малої Ради брав участь Михайло Грушевський, про що й заявив, повідомляючи про його прийняття засіданні цієї ради над ранком 25-го січня 1918 року. Як голова УЦРади, він мусів чимало причинитись до схвалення саме такого його (Універсалу) остаточного тексту. Ми щорічно відзначаємо дату 4-го Універсалу (22-го січня), як дату, коли вперше з'явилась традиційна орієнтація української політичної думки на Польщу, або на Москву, та коли вперше в сучасній-доби нашої історії проголошено державне самовизначення українського народу. Добре діється, що в тих щорічних святкуваннях дати 22-го січня 1918 р. не пригадується цілого жалюгідного тексту 4-го Універсалу, а тільки вище виведені знаменні слова про самостійність і суверенність.

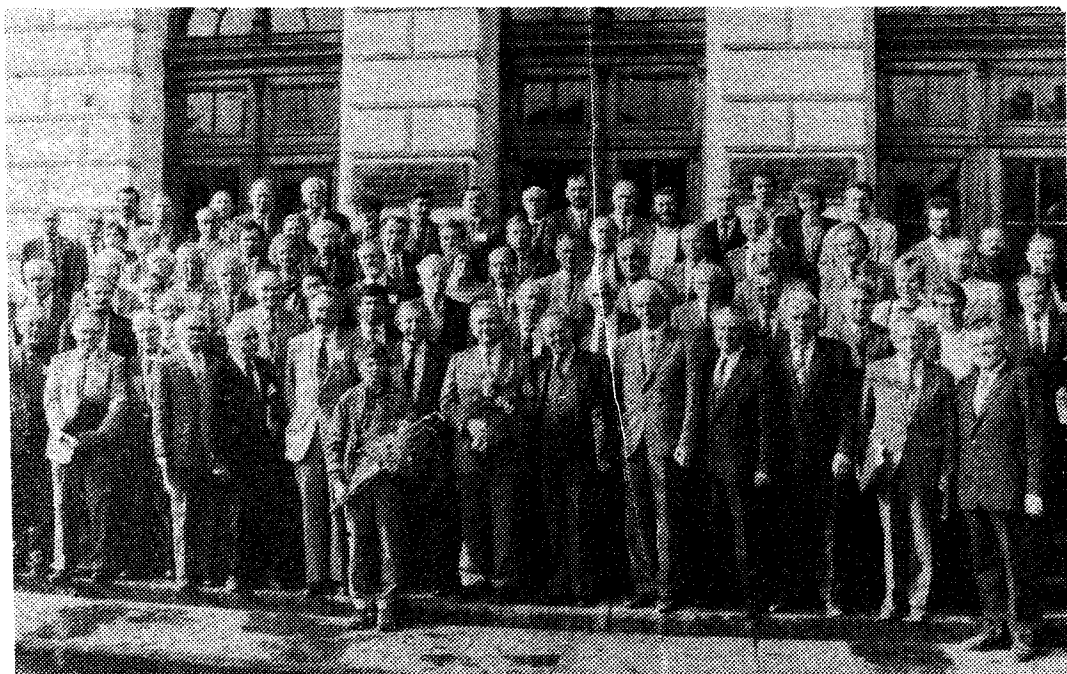
Відомо, що започаткування мирових переговорів у Бересті Литовському й поява там делегатів нового, більшовицького уряду Росії, спричинили проголошення 4-го Універсалу з тією його точкою, в якій заявляється про готовність України до мирного співжиття з усіма її сусідами. Три молоді віком делегати України на Берестейську мирову конференцію, а саме: Олександр Севрюк, Микола Любинський і Микола Левицький, виявили такий дипломатичний хист, що австрійський міністер закордонних справ граф Оттокар Чернін та державний секретар Міністерства закордонних справ Німеччини Ріхард фон Кюльман з подивом згадують про це у своїх спогадах.

Берестейський мир підписано 9-го лютого 1918 р. З'єднані німецькі, австрійські й українські війська впродовж одного місяця очистили всю Україну від більшовиків. Вернулася до Києва Українська Центральна Рада з її головою Михайлом Грушевським. Він мав перед собою текст Берестейського миру. Він, як досвідчений політик, знав, що центральним державам Європи, Німеччині й Австрії, йшлося у Бересті про рятівання свого населення від голоду, що був реальною загрозою. Особливо німці не скривали того, що Берестейський мир для них це — „хлібний мир“ (Brotfrieden). А проте Центральна Рада дала вела сільсько-господарську політику по лінії 4-го Універсалу. Через це подала у конфлікт із дійсними володарями Києва — німцями. 28-го квітня 1918 р. відділ німецького війська розігнав Центральну Раду. Її голова Михайло Грушевський, що провадив її засідання, був одиницею, що не підвівся зі свого крісла, а тільки спокійно сидів і — безуспішно протестував проти цього насильства. На цьому останньому засіданні Центральної Ради схвалено проект конституції Української Народної Республіки, що її мала потвердити українська конститу- анта й обрано Михайла Грушевського першим президентом України. Наступного дня делегація від Української Центральної Ради зголосилася у командуючого німецькими збройними силами в Україні фельдмаршала Германа

(Закінчення на стор. 6-й)

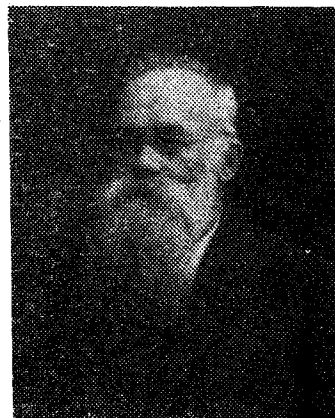
Михайло Грушевський

Учасники Міжнародної Наукової Конференції у Львові, 29-го серпня 1991 року.

М. Лабунька

Замітка до родоводу предків М. Грушевського

Родина Грушевських Михайло, Марія — дружина, Катерина — дочка. Знімки із наштотів Грушевських, що зберігаються у архіві УКУ в Римі.

У своїй „Автобіографії“, що появилася друком „на правах рукопису“ у Львові 1906 року тиражем 50 примірників (і кілька разів від того часу перевидавалась), Грушевський каже (стор. 1), що походить він... „із давньої (звісної в XVIII в.), але бідної духовної родини Грушів, пізніше Грушевських, що загніздилися в Чигиринському повіті“. Відомо, що дід його був дяконом (так у: Іван Крип'якевич: Михайло Грушевський, Життя і діяльність. Львів, 1935 р., стор. 9). Мати Грушевського Глафіра походила — знову ж за його власним свідченням — із „широко розгалуженої в полуднево-західній Київщині священичої родини“ („Автобіографія“, стор. 1) Опок Оподієвичів.

І дійсно, серед духовенства Правобережної України у вказаних районах на- ходимо у джерелах XVIII- го століття, що зберігають- ся у Ватиканському Архіві, згадки про представників обох родів, що були родами предків Михайла Гру-

шевського. Листа священи- ків уніятів Богуславського деканату із 1772, що її виго- тував, як виходить, о. де- кан Котлоновський, вклю- чає між тими, що перейшли із Уніятської (Католицької) Церкви до Православної, о. Теодора Грушевського (Theodorus Hruszewski), па- роха церкви Пресвятої Бо- годородиці у селі Медвин, що існує і досі у Богуславсь- кому районі, Київської об- ласти. (Див. Epistolae Leo- nis Ludovici Szeptyckij, Me- tropolitaevi Kioviensis Catho- lici (1778-1779), Рим, „За- писки ЧСВВ“, серія II, сек- ція III, 1970, стор. 121). Такі переходи на православ'я уніятського клиру в тому часі на Правобережжі були часті зі страху перед гайда- маками. Таке враження ма- ється і з документу, части- ною якого є згадана листа. (Див., нпр., там же, стор. 118 et passim: „tempore gra- sationis Haydamacorum apos- tavit“ — „Відійшов у час гайдамацьких заворушень“). Знову ж серед листів митрополита Язона Смог- ржевського до Риму нахо-

ЗАЯВА НТШ З НАГОДИ 125-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

З нагоди 125-ліття народження довголітнього голо- ви Наукового Товариства ім. Шевченка і президента Української Народної Республіки Михайла Грушевсь- кого, правдивого поборника соборності України, Науко- ве Товариство ім. Шевченка у ЗСА з радістю та гордістю стверджує, що великі ідеї й задуми цього титана українсь- кої науки й державного мужа стають сьогодні дійсністю. Враз із відродженням самостійності й соборності України оживає серед українського народу почуття національної гордості та зростає вічна слава його найбільшого історика. Михайло Грушевський — це людина, яка уособлює соборність земель України, їхню суверен- ність і єдність. Його спадщина пробуджує історичну пам'ять нації, єднає сучасне покоління з минулими, наповнює серця надією на майбутнє і тим самим забез- печує історичну тяглість українського буття.

Заходами Наукового Товариства ім. Шевченка і під його проводом відбулися, відбуваються і відбуватимуть- ся у майбутньому наукові конференції, серії викладів та академії, присвячені життю і творчості Михайла Грушев- ського, а його ідейна спадщина є сьогодні одним із про- моторів нашого всеукраїнського відродження. Ми, українці на Україні й в розсіяній суші, маємо це велике щастя бути свідками саморозквіту української нації і співучасниками та співтворцями відродження її дер- жавності.

Відмічуючи цей ювілей Михайла Грушевського, Наукове Товариство ім. Шевченка закликає усіх українців, так на рідних землях як і в діаспорі, працювати беззастанно над прославленням спадщини цього великого сина України. Хай у цьому ділі наснажує нас свята заповітна мета: державність українського народу й європейськість української науки.

Леонід Рудницький,
голова НТШ

Філадельфія, 29-го вересня 1991 року.

Примітка: Заява ця була передана по радіо „Голосу Америки“ в Україну 29-го серпня м.р., коли у Львові відбувалась Міжна- родна Наукова Конференція, присвячена Грушевському.

Роман Шпорлюк

НАШ СУЧАСНИК ГРУШЕВСЬКИЙ

Писати про Грушевського — це писати про Україну за останніх сто років. Від кінця минулого віку до половини 30-тих років нашого, Грушевський був одною з провідних дійових осіб на українській політичній та культурній арені. Як людина, він викликав дуже сильні почуття серед свого оточення; як діяч і політик, він був предметом спорів, конфліктів, справедливих і несправедливих обвинувачень. У теперішній, вже історичній перспективі, можна бачити десятиріччя після його смерті, як історію боротьби більшості з Грушевським, — тобто з вільною українсь- кою наукою, з самою українською історією, з українською державністю. Можна теж казати, що від смерті Грушевсь- кого продовжував боротися за вільну науку, за історію, за українську державу. Це не випадково, що відродження України проходило під знаком Грушевського. Львівський професор, київський академік, редактор і публіцист, перший її президент повертається, — уперше приходить до покоління вже народжених після його фізичної смерті.

Але ми грішили б проти історії, коли б усе значення Грушевського спрощували до його значення у кон- фронтації українства до комунізму. Грушевського крити- кували, з ним сперечалися і проти нього виступали люди різних світоглядів і різних політичних програм, також всередині українського народу, серед українського, самостійницького табору. Заперечувалося його філосо- фію, інтерпретації минулих подій, а він сам також не тільки захищався, але йшов в атаку. Історія України часів Грушевського повна конфліктів, бо саме життя це — боротьба і конфлікт. Треба про все пам'ятати, щоб молодому поколінню не передати якийсь ідеалізований образ минулого, свого роду соціалістичний реалізм наоборот. Теперішнє молоде покоління має перед собою важке життя, конфлікти і труднощі; йому потрібна правда про минуле.

Всі знають і всі постійно повторюють, що Грушевсь- кий створив сучасну, модерну, наукову концепцію українсь- кої історії. Це абсолютна правда, але треба з одного боку пам'ятати, що Грушевський зробив, а з другого, — що його досягнення, безсумнівний подвиг, — це не щось дане на всі часи, а виклад для наступних поколінь продовжувати працю. Для історії історичної науки у світі, не лише в Україні, Грушевський залишиться як одна з найвидатніших постатей. Але це зовсім не значить, що українські історики мснуть жити з капіталу, створеного Грушевським: нашим обов'язком сьогодні є працювати в міру наших здібностей і можливостей, пам'ятаючи, що це власне є одна з головних „лекцій“, чи „уроків“ самого Грушевського. Як всі знають, молодий професор, якому- ледве було 28 років, коли він став викладачем у Львові, розгорнув роботу — дослідницьку, педагогічну, організа- торську, як ГРУШЕВСЬКИЙ, хоч в його віці можна ще було, хоч трохи повиступати в ролі учня Володимира Антоновича. Поета sempre tū, Іван Франко повторював за Горацієм, тобто в перекладі з мови поезії на умови науко- вого життя: вчений, професор — це завжди учень, студент. Це безсумнівна правда: посада професора дає можливість тому, хто її займає, залишитися „вічним студентом“, і ще при тому отримувати платню. Але бути „студентом“, гідним учнем майстра, накладає обов'язок наслідувати майстра у тому, щоб самому стати майстром. Клясичну фразу отже можна обернути: справжній учень — прагне стати майстром. Грушевський це виняткова людина, як у своїх природних здібностях так у просто невірній працездатності, енергії і вмінні використовувати кожну хвилину для праці. Але якщо така велика людина, з такими геніальними природними здібностями, так багато працювала, висновок для всіх його учнів є очевидний: ім треба працювати максимально і оптимально в міру своїх можливостей. Найкращий спосіб для сучасних істориків, соціологів, політологів, літературознавців, етнографів (кого ми ще тут поминали?) шанувати Грушевського — це працювати над новими темами, ставити нові проблеми, спілкуватися з сучасною наукою світу, від неї брати й їй давати.

Роль Грушевського у світовій науці — це тема досі невичерпана. Звернемо увагу на два аспекти, які мають актуальне значення сьогодні. Перше, Грушевський як дослідник був „своєю людиною“, у себе вдома, європейсь- кій науці. Друге, він прекрасно розумів, що сучасна, модерна наука — це справа не тільки окремих людей, індивідів, але й інституцій, установ, структур. Сучасний вчений мусить бути учасником організованого наукового життя, якщо він чи вона має розвинути свій потенціал, приймаючи від інших і передаючи ім свої праці та думки. Чи Україна мала б Грушевського без його університетсь- кої аудиторії, без семінару і бібліотеки, без Наукового Товариства ім. Шевченка? Поляки мають дуже влучне прислів'я: Nawet w Paryżu nie zrobia z owsa guzu, тобто, навіть у Парижі з овса не зроблять рижу. Це абсолютно так. Але це прислів'я слід також обернути взад. Навіть Грушевський, навіть Шевченко, не стануть Грушевськими чи Шевченками, як їм не дати „Парижу“.

Завдяки Шевченку називають ми вже тепер розумімо що значить „народний поет“, коли мова про Шевченка. Може варто частіше звертати увагу на значення структур для повного функціонування вченого. На відміну від поглядів на природу поетичного генія, ніхто не вважає, що визначному вченому не треба мати освіти.) Грушевський був неможливий без університету і академії (нею було НТШ), а їх існування як українських установ — у випадку університету тільки частково — вже було фактом політичного, громадського порядку. І тут Грушевський виступає з одного боку як використовувач того, що створили інші, і з другого — як той, хто штовхнув вже існуючі структури далеко вперед. Завдяки роботі Грушев- ського українська нація ще перед 1914 роком здобула суверенітет в науці. Всі знають, що було пізніше. Тепер ми є свідками боротьби за відродження вільної науки, зокрема вільної історичної науки в Україні. Зрозуміло, що там звертаються до спадщини Грушевського, як до прикладу для наслідування. Від Грушевського треба вчитися також нам, на Заході, бо українська — це частина світової науки, при чому українці поза межами України мають особливі зв'язки і можливості.

Найбільш загальні і відомі факти біографії Грушевсь- кого свідчать про те, який великим і відповідальним завданням є віднаходити і плекати молоді таланти. Без Київського університету і його професорів молодий Михайло не став би вченим, гідним призначення на професорську катедру у Львові. Без львівської катедри молодий вчений не став би Грушевським. Отже, для української громади в Америці першочерговим завданням у ділянці культури є вчасно пізнавати, відкривати молодих людей, у яких є нахил до наукової роботи, і підтримувати особливо тих, що мають непересічні здібності. Ми не

Відповідальний редактор: Мирослав Лабунька

(Закінчення на стор. 6-й)

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1991-ГО РОКУ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
3 Рігальський Ліса
5 Вертсбергер Ліса, Микола
12 Гулич Андрій
15 Еляшевський Адріан, Мая, Юрій
25 Філуца Марта
59 Яковів Леся
94 Ліндон Аліса
169 Брасі Шанон
183 Кривонос Адам
231 Огленський Лаврін
245 Мостовський Меланя
266 Федоришин Ольга
269 Дворський Михайло, Христофор, Симчик Надія, Юрій
282 Річельмі Матвій
287 Гадзевич Павло
288 Загосський Алісія
292 Перецький Гейлі
316 Ланні Іван
348 Фузер Михайло
361 Літєлло Матвій
372 Бронзіна Христина
381 Бойд Сидней, Люсіяно Антоній
382 Галуца Джансон, Дженифер, Грегорій
450 Кузишин Катерина
451 Ринасевич Ірена
465 Гірван Лариса, Олександр
473 Гуз Дарія, Ярослав; Лабросса Олександр
489 Фокшій Адріана, Святозар
492 Галушка Наталка

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
22 Гусман Патті
34 Луковський Катерина
53 Сарахман Рені
78 Ді, Сарро Леон
83 Осідач Наталка
88 Костецький Ігор
107 Міхх Марія
114 Когут Тарас
155 Палила Дарія
170 Галайко Данило
176 Матійчук Іван
192 Бринк Кеннет, Кільстром Ерік
223 Капустенський Русель
288 Престош Григорій
291 Головач Еріка
345 Князь Глорія
379 Баріер Арлена, Розамарія, Сандра
385 Павлишин Михайло
407 Дудяк Марія
423 Морозовський Лінда
439 Кузів Стефан
452 Пецек Михайло

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
172 Заяць Яро
421 Бартко Ліса, Шельсія; Макала Бріджет, Карла, Яремій; Масіонда Роберт, Ранді; Тоффан Брандлі, Джері; Ріцкый Христина; Цюпа Вілет

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛАСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
11 Сцілений Михайло
231 Пастушук Джай
432 Загребельний Іван
481 Гнатів Шантель

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
368 Попович Стефан 2.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
10 Батицький Юлія
63 Баер Клайтон
83 Палаззо Грегоргета
161 Лошьяво Едвін, Михайло мол.
174 Липецький Марко
361 Панків Анна
382 Тимко Христофор
496 Боечко Наталка; Левків Маркіян, Ярослав; Сиротинський Володимир, Даних, Лідія, Ольга, Тая, Тарас; Степчук Андрій, Віктор, Люба.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
133 Заяць Яро
164 Гелетій Іван
503 Бартко Ліса, Шельсія; Макала Бріджет, Карла, Яремій; Масіонда Роберт, Ранді; Тоффан Брандлі, Джері, Ріцкый, Христина; Цюпа Вілет.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
7 Словик Анджеля
22 Гусман Патті
28 Бурбан Христина
47 Грис Христофор
53 Сарахман Рейні
78 Ді Сарро Леон
88 Костецький Ігор
107 Мовх Марія
114 Когут Тарас
155 Палила Дарія
170 Галайко Данило
176 Матійчук Іван
192 Бринк Кеннет
223 Капустенський Русель
287 Міланчик Юдит
345 Князь Глорія
379 Баріер Арлена, Розамарія, Сандра
407 Дудяк Марія
421 Массіон Ранді, Роберт
423 Морозовський Лінда
426 Брухковский Марта
452 Рецек Михайло мол.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Биганський Андрея
25 Мришук Лариса
37 Паламар Стефанія
63 Еллермеєр Еремій; Руш Кевін
114 Чупейда Марко
122 Василік Ларін
123 Нолан Христина
173 Пукасі Йосип
179 Брови Єсіка
209 Васічко Михайло
217 Беннет Тарас; Мороз Христина, Христофор
242 Лапоцький Дебра
245 Бабанський Олександра; Чучук Юрій
277 Бойко Марко; Сейлс Ріян
304 Мороз Уляна
316 Свєрєда Кімберлі
324 Веприк Юрій
343 Сєрїда Катерина
349 Катромбом Лариса
360 Ягубовський Теодор
367 Павлович Володимир, Стефан
387 Мурин Файт
458 Сенсон Христина

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
7 Гіос Юдит; Ременар Давид
22 Рогус Андрій
47 Байтегейд Катерина, Сандра
75 Діллабог Тарас, Троя
78 Аджело Шарон
83 Осідач Наталка
146 Буздол Катерина
156 Попек Катерина
192 Кіццстром Ерік
217 Осалдів Михайло
220 Рімар Аніта
221 Воробець Діана; Грот Петро
226 Коритко Леся; Оришин Богдан
240 Рибій Марія
242 Пасто Іван; Рин Карол
285 Кутш Олексій
288 Престош Григорій
291 Головач Еріка
320 Шулька Іван
375 Циган Адріан
385 Павлишин Михайло
387 Грамій Михайло
422 Гойт Андрея; Москович Лінда
439 Кузів Степан

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
221 Федюк Стефан

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
5 Пушка Марія
13 Тимчишин Маріан
17 Сафін Ольга, Ярослав
47 Кугай Вадим, Ольга
57 Рахоний Роман
68 Фудмер Юлія
86 Кюонік Яніна
88 Лоцька Наталка, Роберт
94 Федорович Олексій
102 Бобечко Карен
125 Мерза Марія
137 Сефчик Давид
150 Никорчук Стефан
158 Левицький Василь, Михайло
171 Вох Стефан; Колдодій Христина
209 Куцина Катерина
221 Хробак Павло
242 Проць Йосиф
247 Шеремета Василь
266 Федоришин Марія
269 Дворський Богдан, Мирослава; Симчик Богдана, Іван
316 Делкевич Адріана; Лані Лінда
325 Рогбак Андрея, Михайло, Ольга, Павло
337 Стрижак Надія
343 Сєрїда Катерина
349 Феушук Павла; Жук Зіна
361 Літєлло Марко

368 Туртяк Ірена
375 Пріятка Анна; Рушак Ярослав
397 Бейрамова Лариса
399 Ярославич Мирон
408 Куцьмич Ярослава
427 Домінік Джени
454 Малишкевич Юлія
465 Палішевська Людмила
473 Гуз Зенон; Лаброссі Романа
496 Бабій Геня

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
13 Мокей Василь *, Василь мол. *
39 Глива Йосиф *
46 Кап Євгенія; Івасечко Євгенія (Кап)
51 Яцьків Юрій
76 Боярський Володимир *
86 Кузьмович Марта
145 Котзотарський Річард *, Раймонд *
170 Галайко Стефанія
194 Мотиль Олександр мол. *
221 Маршал Іван *, Якула Ванда
233 Станчак Степан *
256 Луцький Стефан мол. *
337 Мелех Євген *
353 Панкевич Тамара
360 Нечипорук Семен *
361 Пастушенко Ярослав *, Даниелій Францес
379 Врайт Джеймс *
383 Горулко Дмитро *, Стефанія
385 Дмитрук Михайло *
401 Яцишин Рома
409 Деланей Наталка
423 Рівєра Глорія; Морозовський Лідія, Стефан *
426 Брухковский Роман *
430 Монтефуско Іван *, Роберт *
434 Паркін Геральд *
458 Ярмольчук Джері *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
11 Сцілений Тереза
13 Завіський Варвара; Спійк Анна
25 Осінчук Юлія
42 Лешинський Ярослав; Шот Лорета
45 Криш Володимир *
434 Паркін Геральд *
472 Дашко Петро *
477 Чижик Володимир *
496 Пілат Павло

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛАСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
62 Василік Василь
155 Філіпчук Мішлін
240 Василік Теодор 2 *
325 Робак Ольга
368 Давидович Текля
379 Оманн Катерина
432 Шлапак Віктор *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
368 Попович Стефан 2 *

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
19 Тереля Марія, Юрій
63 Бурия Карол
83 Кулиняк Уляна
161 Лошьяво Михайло *
230 Вагнер Річард *
231 Ваннер Марко *, Томас *, Гаргій Йосиф III *, Розамарія 2; Шеаффер Брандлі *, Бріан *, Брус *
266 Базар Лідія
422 Шандрук Мирон *
430 Бак-Бойчук Олег *
424 Гарбера Роман *
481 Гончар Юрій *
496 Бруній Ірина, Михайло; Василішин Богдан, Марія; Левків Богдан *, Галина; Козодой Галина; Князь Руслан *, Піркін Любо; Сиротинський Анатолій *, Світлана; Степчук Володимир, Ігор *, Ірина; Степчук Надія; Федун Олег *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
430 Кузьма Марта, Михайло, Надія
484 Куцьмин Тетяна
505 Бойчук Лорі *, Войціховський Іван *, Карен; Дяков Стелла; Ле Донн і Алберт; Оловічук Лавренс *, Стефанович Лавренс *, Шірлі; Цюпа Аделіна.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
9 Тобак Марта
46 Кап Євгенія (Івасечко); Івасечко Євгенія (Кап)

51 Яцьків Юрій
53 Гірин Марія
57 Табура Антоній *
83 Осідач Іванна *
102 Бурій Софія, Тарас *
142 Кравицький Яків *
145 Котзотарський Раймонд *, Річард *
147 Міллер Сусанна
154 Василенко Євгенія
155 Гладіш Марія; Кічула Броніслава; Полоха Стефан *
170 Галайко Стефанія
176 Мойсєєнко Анна, Володимир мол.
184 Доляк Джері *
206 Василін Іван *
217 Шав Дарія, Джеймс *
221 Маршал Іван *, Фафендик Параска; Якула Ванда
222 Руденська Ірена
238 Романів Дмитро *
287 Шерієр Христина
361 Донелій Францес
374 Зозуля Роберт *
385 Дмитрук Михайло *
401 Яцишин Рома
409 Деланей Наталка
423 Рівєра Глорія; Морозовський Лідія, Стефан *
426 Брухковский Роман *
430 Монтефуско Іван *, Роберт *
434 Паркін Геральд *
458 Ярмольчук Джері *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
11 Сцілений Тереза
13 Завіський Варвара; Спійк Анна
25 Осінчук Юлія
42 Лешинський Ярослав; Шот Лорета
45 Криш Володимир *
78 Кочубка Іванна
83 Кусен Богдан *
106 Білоцерковий Ярослав; Думачук Броніслава
109 Твардон Марія
123 Василік Надія
125 Дудзак Соня
153 Ярмочив Ярослав
170 Криль Юліан *
173 Гінзюрський Мілтон *, Романюк Євген
204 Черник Ярослав
216 Одежинський Богдан
217 Осалдів Петро *
240 Василько Марія; Голик Катерина
245 Копаниця Богдан
281 Волф Марія
285 Косенко Петро
304 Войчак Юрій
316 Папа Лідія
354 Ярош Михайло
356 Солонинка Катерина
361 Пастушенко Ярослав
375 Борецький Методій
401 Радкевич Олександр
414 Мельник Мирон *
424 Мельник Анатолій
432 Гробельський Віра; Лучка Марія; Шлапак Іван *
437 Заплатинський Йосип
442 Ополко Михайло *
457 Неандкевич Діонізія
458 Еліяшів Михайло *, Стефан *
497 Кругляк Анна
503 Парадовський Ірена

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відд.:
13 Мокей Василь, Василь мол. *
36 Дашкевич Катерина
39 Глива Йосиф *
47 Морікан Джефрі *, Роджер *
63 Васек Йосиф *, Мішисін Стефанія
66 Городиський Іван *
76 Боярський Володимир *
78 Анджель Сантіно *
82 Розгін Юрій
86 Кузьмович Марта
112 Кнітіл Томас *
114 Коверко Маріано
127 Кієслінг Маргарита; Кост Елса; Партика Юдит
130 Кобрин Катерина
133 Деніс Анна
134 Яворський Мирослав
137 Мілічич Іван *
146 Коритко Семен *
147 Друценмільер Давид *, Скотт *
155 Філіпчук Мішлін
156 Ціхановський Галина, Микола
161 Івасевич Михайло *, Смоленський Черіль
169 Остапів Дмитрій *
180 Тарас Катерина
194 Мотиль Олександр мол. *
220 Гулич Володимир *, Крафцишин Джеймс *, Стаюра Давид
221 Грод Андрій *, Ксеня
226 Романишин Андрій *
233 Станчак Степан *
240 Бойко Ольга; Левій Емілія
242 Пастуй Марія
248 Шеснюк Стефан *
256 Луцький Стефан мол. *
320 Спроус Дебора
337 Мелех Євген *
350 Слобода Григорій *
353 Панкевич Тамара
360 Шишка Часлава
362 Петрик Марія
371 Левицький Марія
372 Ленишин Софія

379 Врайт Джеймс *, Попель Маріон
383 Горулко Дмитро, Стефанія
385 Брикювський Катерина
397 Калущ Ольга; Шурпета Стефан *
399 Куривчак Валентина
402 Дзидик Ігор *
407 Припасняк Марія
408 Ладвіг Юлія
414 Сасонюк Олександр *
422 Боген Зандра
432 Скоциляк Люба, Теодор; Топиха Віра
467 Мартинюк Михайло *
472 Дашко Петро; Чижик Володимир

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
27 Гайдучок Леонард
106 Захаревич Роман *
107 Валула Людмила
125 Блэк Христофор *
472 Заяць Роман *
487 Сих Євген *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
13 Древецький Петро *
14 Джон Борт *
20 Когут Єва; Полох Михайло *
27 Маковей Марія
28 Бурбан Гелена 2.
49 Сидорук Параскевія
59 Петрашек Анна (три) 3.
63 Горобіювський Стефанія
91 Рак Михайло *
106 Дроб Григорій *
123 Іжак Марія
125 Ярема Урсула
131 Семчишин Орієс
133 Масляр Михайло *
137 Червак Йосиф *
147 Радко Петро *
155 Сефчек Анна
158 Лисенко Оксана
164 Оресик Василь *
180 Іваницький Еміль *
191 Юзєнко Марія 2.
194 Федюлак Атанас
200 Дмитришин Михайло *
204 Крочак Марія; Орел Анна
221 Бодак Марія; Форманюк Ярослава

238 Виноградник Анна
240 Яременко Іван *
256 Бішоп Раймонд *
259 Шафранський Сєцілія
277 Жабатовський Іван, Мельник Тиміш; Семанюк Фразина; Смик Марія; Яворський Антіп
283 Зобків Василь *
292 Маршів Анна 2.
301 Врублевський Онисим 2.
321 Діян Володимир 2.
347 Лабіак Іван *
350 Поттер Вінсент *
362 Вітій Ірена
364 Коесел Анна
368 Бойчук Іван *, Кирилук Іванна
379 Косовський Стефан
383 Андрусів Іван
390 Густавсон Юлія 2.
397 Фостяк Ярослав; Чернягівський Інна
399 Дембіцький Ірена 2
407 Сам Роман
467 Присячний Марія
473 Сучко Марія
476 Опашатський Леон

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
349 Жук Зіна; Феушук Павла
360 Ловний Олександр *
399 Яворський Роман *
465 Пальчевський Людмила
473 Гуць Зенон *
496 Бабій Гені

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
25 Божемський Лідія
496 Пілат Павло *

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
421 Дерев Кларенс *, Шевчук Володимир *

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
8 Бошак Христина
25 Бук Христина, Юрій

ЗІРКОЮ (*) Є ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ, ВКЛАДКИ ГРАМОТ ЯКИХ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ „СВОБОДИ“.

47 Ді Боно Михайло *, Сірка
88 Бурбела Іван *, Рональд М. Д. *
147 Міллер Сусанна
166 Пречененко Віцькі
287 Стецюра Орест
345 Пасічник Петро *
348 Герчак Моллі
358 Сим Стефан
407 Баран Генрі
426 Брухковский Роман *
442 Ополко Михайло
444 Сулатський Гелена
472 Матвишин Іван *
496 Кіт Ярослав *, Козодой Галина; Сиротинський Анатолій *, Світлана; Степчук Василь *, Володимир *, Ігор *, Ірина, Надія; Ярошук Олександр *, Олена

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
505 Дерев Кларенс; Шевчук Володимир *

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
120 Матіаш Елі *
146 Копитко Семен *
206 Ковальчук Євгенія
242 Комарницький Гертруда
277 Борейко Євген
347 Сінченко Емілія
353 Ткачук Марія
372 Ярема Зенон
373 Віліямс Ярослава
385 Корсунський Ярослав *, Муха Микита *
387 Турчак Зіна
445 Барвінський д-р Ярослав; Лєськів Володимир
458 Дашко Іван *
589 Вибачинський Анна
497 Кругляк Анна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
200 Дмитришин Михайло *

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

Стан з 30 листопада 1991 р.

Класа Т16 96
Класа Р70 74

Нові класи

Класа W 27
Класа E18 1,923
Класа E20 2,180
Класа E65 262
Класа P20 3,059
Класа P65 142
Класа TP65 1,170
Класа T23 191
Класа WSP 409
Класа SP-E65 438

Разом 9,971

Забезпечення департаменту дорослих:

Старий рід 7
Класа Р70 27
Класа Т 373
Класа W 8,229
Класа Р20 5,336
Класа Е20 4,839
Класа Е65 1,528
Класа Р65 711
Класа DP60 119
Класа DP65 643
Класа SP-W 415
Класа SP-E65 216
Класа ADD 5,630
Класа T10 463
Класа T5 109
Класа DT30 5
Класа АРТ 21

Дорослі члени з молодечими грамотами
Класа W 0
Класа Р20 365
Класа Е20 208
Класа Р65 29
Класа Е65 75
Класа Е18 4

Разом 30 листопада 1991 29,352

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
(Стан з 31 жовтня 1991)	17.689	43.863	5.670	67.222
Активні члени (Прийміть у листопаді 1991)	42	52	7	101
Нові члени	26	62	2	90
Прийняті наново				
Прийняті з перехідними листами	13	13	2	28
Зміни класу забезпечення	4	8		12
Прийняті з деп. Молоді		2		2
Разом	85	137	11	233

(Убуток у листопаді 1991)

Суспендовані	20	35	31	86
Відійшли з перех. листами	14	13	2	29
Зміни класу забезпечення	4	8		12
Відійшли до дорослих	2			2
Померли	1	67	1	69
Вибрали гроші	25	43		68
Відійшли з вип. п. сум забезп.	29	45		74
Виплатили нові вкладки забезпечення	31	72		103
Відійшли на част. вип. забезп.				
Відійшли на безпл. прод. забезпечення		6	17	23
Вигасла важність забезпечен.				
Разом	126	289	51	466

Члени, які виплатили вкладки: (Прийміть у листопаді 1991)

Виплачене забезпечення	31	71		102
На безп. продовж. забезп.	1	5		6
Разом	32	76		108

(Убуток у листопаді 1991)

Померли	1	25		26
Вибрали готівку	18	12		30
Повернені в активні	1	1		2
Вигасло продовж. забезп.	3	5		8

Разом 23 43 66

Разом усіх членів УНСОЮЗУ з кінцем місяця листопада 1991 17.657 43.744 5.630 67.031

УВАГА

ЯКУ КОЖНИЙ ВІДДІЛОВИЙ УРЯДОВЕЦЬ І ЧЛЕН УНСОЮЗУ ПОВИНЕН ПРОЧИТАТИ І ВІДПОВІДНО ДО НЕЇ ДОСТУСУВАТИСЬ:

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовому звіті за місяць листопад 1991-го року, які суспендовані, МОЖУТЬ БУТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО В ЧЛЕНІ УНСОЮЗУ, ЯКЩО ЗГОЛОСЯТЬСЯ ДО СЕКРЕТА РІВ своїх Відділів і заплатять за час суспенсії вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, заповідей і привілеїв, за винятком тих прав, які є затверджені грамотою і статутом. Те саме відноситься до членів, які впродовж листопада 1991-го ВЗЯЛИ ПЕРЕХІДНІ ЛИСТИ І ДОСІ НЕ ЗГОЛОСИЛИСЯ ДО ІНШИХ ПОВНОПРАВНИХ ВІДДІЛІВ.

ВОЛОДИМИР СОХАН, Головний секретар

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ											
ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1991 РОКУ											
П Р И Б У Т К И :											
Вплати вкладок усіх клас Життєвого Забезпечення						Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення					
Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1	144.77	163	976.06	340	161.89	1	7.95	162	8.30	348	8.25
2	70.89	164	698.58	341	415.26	2	33.00	163	33.20	349	7.55
3	631.01	165	46.96	343	190.00	4	8.30	164	34.40	350	4.80
4	339.34	168	104.18	345	220.66	6	11.00	166	9.20	352	33.00
5	1,993.51	169	361.07	347	512.64	7	3.20	168	11.50	353	10.50
6	169.91	170	1,845.83	348	890.64	8	8.30	170	13.55	358	139.00
7	428.11	171	2,084.46	349	744.43	12	8.30	171	37.45	360	83.75
8	830.14	172	397.22	350	823.56	13	26.70	172	41.80	361	29.00
9	94.27	173	779.66	352	576.23	14	9.20	173	39.70	364	30.70
10	163.48	175	1,359.90	353	1,524.20	16	33.10	176	18.00	368	48.40
11	54.56	176	202.87	354	224.68	17	12.20	180	33.00	371	34.15
12	858.62	177	108.67	355	26.52	22	181.40	182	81.30	372	14.80
13	6,347.43	178	103.99	356	297.59	25	17.50	183	38.90	374	23.30
14	460.56	179	87.74	358	797.64	27	11.00	184	9.20	375	37.50
16	224.87	180	395.38	360	3,260.53	29	11.00	194	37.00	385	31.05
17	305.86	182	1,020.72	361	587.28	32	48.85	200	61.20	387	33.80
19	315.52	183	407.41	362	722.57	37	38.20	204	32.45	395	68.20
20	707.78	184	494.96	364	178.94	38	4.80	206	32.95	397	26.00
21	402.72	190	25.32	368	1,831.49	42	31.60	214	75.30	399	29.80
22	4,016.77	191	1,533.13	369	15.98	44	0.85	217	49.70	401	17.80
23	148.47	192	394.00	370	101.34	46	6.50	221	15.35	402	3.30
24	1.65	193	27.20	371	1,017.53	47	29.35	222	18.25	407	19.45
25	1,042.36	194	1,786.44	372	2,248.66	49	53.60	230	7.65	409	5.70
26	150.97	200	1,070.17	373	59.13	53	11.00	231	6.50	416	11.00
27	1,949.74	202	21.94	374	379.12	55	5.00	233	76.10	417	11.00
29	216.91	204	1,118.98	375	1,186.60	57	13.00	235	6.50	422	39.30
31	169.78	205	297.39	376	15.40	59	62.85	237	13.00	423	3.35
32	1,000.38	206	1,740.49	377	392.20	62	2.45	238	41.95	424	3.55
34	283.80	209	282.77	378	228.49	66	34.30	240	129.35	427	14.35
36	95.11	211	52.95	379	2,468.99	67	9.20	242	41.50	432	108.30
37	774.92	212	368.28	380	189.08	70	13.00	245	26.90	434	143.75
38	506.39	214	1,067.40	381	24.54	76	9.20	247	0.75	437	13.10
39	2,087.80	216	1,377.60	382	451.39	78	12.75	248	2.55	438	9.20
42	2,239.10	217	1,495.76	383	1,984.05	83	34.50	253	2.00	439	32.20
43	98.90	218	52.05	385	2,002.98			261	26.05		
44	77.60	220	629.61	387	950.26	88	8.95	266	31.90	440	12.35
45	465.11	221	1,337.12	389	131.21	93	1.00	269	80.70	441	48.80
46	334.46	222	453.84	390	35.24	96	6.75	271	20.10	442	11.00
47	217.90	223	68.22	394	137.42	102	0.85	277	46.90	444	68.25
48	244.59	224	88.62	395	18.63	107	23.30	282	0.85	445	26.80
49	414.22	226	88.57	397	1,118.83	108	0.85	283	5.70	448	31.20
52	42.41	228	17.67	399	2,536.78	113	1.75	286	16.60	456	15.80
53	438.47	230	1,025.91	401	1,146.84	114	6.50	287	13.60	459	6.50
55	475.50	231	556.28	402	364.86	115	30.35	291	31.20	462	19.50
56	362.66	233	927.72	403	314.55	116	15.20	292	20.20	464	32.50
57	813.69	234	443.86	407	275.60	120	28.35	295	58.00	465	30.70
58	1.59	235	340.47	408	242.97	122	6.50	301	9.20	471	40.00
59	3,094.36	236	263.09	409	598.18	123	6.50	304	2.45	472	47.65
62	25.14	237	177.00	412	48.36	125	23.20	305	30.25	473	32.30
63	2,026.64	238	646.78	413	2.56	131	2.90	316	17.50	474	41.20
65	29.30	240	2,919.44	414	1,027.08	133	21.95	317	15.40	479	25.00
66	313.48	241	37.35	416	83.80	142	2.25	320	21.05	484	20.40
67	252.69	242	1,637.77	417	34.38	143	10.95	327	18.45	487	67.30
70	1,858.43	243	81.18	419	163.81	146	35.45	328	4.05	490	15.70
73	7.64	245	786.74	421	359.75	147	20.60	332	2.20	491	14.70
75	173.49	247	19.12	422	30,139.76	155	5.80	337	44.30	492	28.50
76	346.06	248	213.10	423	751.47	156	19.50	339	4.80	496	51.20
78	756.98	253	28.70	424	268.84	157	8.30	341	20.60	500	8.30
81	294.79	254	346.25	426	67.94	158	19.30	345	6.50	502	11.10
82	833.62	256	1,713.97	427	606.40	161	13.00	347	34.80	505	11.00
83	1,205.62	258	4.02	429	99.30	Вкладки зібрані в класі Акцидентового Забезпечення 4,639.65					
86	931.87	259	338.18	430	524.11	ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1991					
87	85.09	261	245.73	432	3,324.59	Відділ	Ім'я і прізвище	Сума			
88	1,713.58	264	51.80	433	51.08	94	Филимон Фурда	50.00			
89	152.85	266	1,684.28	434	1,836.52	116	Василь Коцопей	50.00			
91	36.86	267	726.23	437	1,431.89	137	Марія Прочко	50.00			
92	9.25	268	133.87	438	218.08	155	Микола Романко	50.00			
93	477.19	269	4,456.17	439	1,476.36	180	Стефанія Дженет	50.00			
96	539.73	271	2,192.28	440	91.39	234	Анна Штабальок	50.00			
98	84.95	275	25.00	441	148.59	269	Іван Війтик	50.00			
100	4.97	276	975.92	442	386.89	276	Марія Ендрюс	50.00			
102	155.41	277	771.63	444	831.42	276	Ольга Папінчак	50.00			
103	165.21	280	16.54	445	758.63	276	Анна Л. Тисячний	50.00			
104	50.83	281	466.36	448	1,031.11	292	Олексій Шимків	50.00			
105	16.98	282	103.27	450	343.76	333	Микола Боберський	50.00			
106	377.39	283	741.03	451	384.78	353	Ірина Гронь	50.00			
107	179.89	285	500.24	452	526.56	371	Марія Плакида	100.00			
108	17.39	286	250.42	454	72.25	Виплати посмертних заповітів за місяць листопад 1991 р.					
109	61.88	287	902.76			Відділ	Ім'я і прізвище	Сума			
112	533.22	288	1,016.49	455	127.10	5	Богдан С. Демчук	1,000.00			
113	434.21	290	241.85	456	201.40	5	Роза Кубарик	1,000.00			
114	1,119.48	291	745.26	457	90.63	15	д-р Юрій В. Старосольський	500.00			
115	285.51	292	1,363.12	458	1,149.69	37	Марія Барляк	1,000.00			
116	650.86	293	642.11	459	191.26	39	Михайло Рушак	1,000.00			
119	38.20	294	9.95	461	3.91	56	Анна Ясевич	338.00			
120	733.06	295	464.31	462	1,130.27	75	Володимир Сенюх	1,000.00			
121	443.14	296	63.64	464	398.29	81	Анна Гіряк	1,000.00			
122	162.80	301	393.49	465	1,568.29	123	Марія Ізак	2,000.00			
123	545.91	303	98.18	466	80.40	125	Стелія Матусек	500.00			
125	179.17	304	585.99	467	112.14	130	д-р Ірена Гребеняк	547.00			
129	10.67	305	1,049.72	471	483.47	133	Марія Роберті	1,000.00			
130	298.44	306	44.59	472	2,206.93	137	Осип Червак	500.00			
131	164.20	307	573.09	473	1,773.05	146	Ольга Дю	577.00			
132	51.67	309	31.10	474	219.58	147	Петро Клапко	1,000.00			
133	646.33	312	29.89	476	53.18	147	Петро Клапко	1,000.00			
134	189.85	316	619.92	477	76.39	150	Стенлей Райтер	441.00			
135	21.42	317	164.86	479	560.30						
137	623.37	318	161.86	481	138.06						
139	226.57	320	647.27	484	717.58						
142	168.05	321	960.68	486	399.72						
143	166.96	322	115.27	487	248.38						
145	77.95	323	372.65	488	451.24						
146	577.54	324	595.42	489	322.09						
147	464.49	325	475.01	490	562.15						
149	23.60	327	2,178.70	492	530.21						
150	235.60	328	324.84	496	875.85						
151	96.79	330	622.06	497	17.87						
155	615.04	331	385.93	500</							

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1991 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ
ПО ОКРУГАХ У ЛИСТОПАДІ 1991 Р.

Ч.В.	Організатор	Придбав у листопаді	Сума забезпечення	АДД	СП	Разом у 1991 р.
Округа АЛЛЕНТАВН						
47	Анна Гарас	2	6,000			8
137	Марія Колодуб	1	5,000		1	1
288	В. Загвоський	1	3,000			1
		4	14,000		1	
Округа БАЛТИМОР						
15	Е. Іванців	3	150,000			19
337	О. Саловий	1	3,000			5
		4	153,000			
Округа БАФФАЛО						
360	Й. Гаврилюк	1	5,000	1		8
Округа ЧИКАГО						
17	Я. Билень	2	6,000			26
125	Гльорія Пашен	1	3,000			7
221	М. Карачевський	1	3,000			4
399	Р. Припхан	2	9,000	1		14
		6	21,000	1		
Округа КЛІВЛЕНД						
102	М. Бобченко	1	3,000			1
Округа ДІТРОЙТ						
94	Олена Татарська	2	6,000			7
183	Катерина Назарк	1	2,000		1	13
292	Стефанія Федик	1	5,000			8
		4	13,000		1	
Округа ДЖЕРЗІ СІТІ						
25	Любов Колєньська	1	3,000			2
171	Геновефа Куфта	2	20,000			4
287	Рома Галдзевич	1	3,000			1
		4	26,000			
Округа МОНТРЕАЛЬ						
465	Текля Мороз	4	18,000	1		12
473	Віра Баніт	6	46,000	1		14
492	Марія Сірська	1	3,500			1
		11	67,500	2		
Округа НЬЮ ГЕЙВЕН						
12	А. Ледон	1	5,000			4
59	Т. Сливінський	1	3,000			16
		2	8,000			
Округа НЬЮ ЙОРК						
5	Марйон Климичин	3	10,000			7
86	І. Срант	1	3,000			3
158	Емілія Санюцька	2	6,000			4
325	Барбара Чупа	4	37,000			4
361	С. Літенло	2	10,000		1	5
450	Евстахія Мілянч	1	3,000			5
457	М. Ринасевич	1	3,000			2
489	М. Грегорович	2	20,000			3
		16	92,000		1	
Округа НІЯГАРА						
427	П. Дяків	1	5,000			3
454	М. Березжук	1	3,000			1
		2	8,000			
Округа ПЕРТ АМБОЙ						
209	Ірена Пендер	1	3,000			4
349	М. Захарко	4	20,000		2	8
372	Софія Лонишин	1	3,000			5
		6	26,000		2	
Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ						
231	В. Пастушок	1	2,000		1	23
245	М. Мартиненко	1	3,000			3
247	Любомира Шеремета	1	15,000			1
269	Христина Гербеги	8	16,000			21
375	П. Тарнавський	2	6,000			15
397	М. Ніч	1	15,000			4
		14	57,000		9	
Округа РОЧЕСТЕР						
316	Марія Сверида	3	9,000			6
343	Марія Сверида	1	3,000			1
		4	12,000			
Округа ШАМОКІН						
78	Марія Петрунько	1	3,000			3
242	Й. Чабан	1	7,000			39
382	Юлія Кресіна	3	6,000		3	7
		5	16,000		3	

Наш сучасник...

Закінчення зі стор. 3

знаємо, чи серед теперішніх студентів університетів є потенційні визначні історики, політологи чи мовознавці. Але якщо вони є, але через брак відповідної заохоти, моральної і фінансової підтримки вони своїх здібностей не розвинути, втратити від того українська наука в Америці і в Україні. Треба також більше думати про створення відповідних умов для праці вже зрілих дослідників і педагогів. Українські дисципліни представлені у неймовірно малій кількості університетів і коледжів Америки (в Канаді обставини є більш нормальні.) Як за часів Грушевського в Україні, тепер на Заході нам треба інституцій, установ, структур, у яких можна було б творити і передавати наукові знання, і треба нам людей компетентних діяти у тих структурах. При тому не обов'язково наслідувати вже існуючі програми: варто подумати, наприклад, такої про якіс нові форми сприяння українознавству у широкому розумінні цього поняття у школах бізнесу і менеджменту, регіональних інститутах, тощо. Без огляду на їхню форму і тематичну спеціалізацію, усі такі установи можуть відіграти поважну роль у інтеграції української науки в Україні у світове співтовариство вчених. У тому вони виконуватимуть одну з найважливіших вказівок Михайла Грушевського.

Але Михайло Грушевський — це також політик, державний діяч, будівник модерної нації. Це широка тема і в оцій замітці згадаємо тільки одну справу, де і сьогодні можна вчитися від Грушевського. У сучасній Україні все гостріше стає питання про територіальну, політичну, релігійну, можна сказати, психологічну єдність нації. Маю на увазі не стільки спроби розбити Україну шляхом активізації на антиукраїнській платформі російського чи пак російськомовного населення, але й внутрішньоукраїнські непорозуміння. Ще до нашого часу залишаються сильними відмінності між Галичиною і так званім „сходом“ України. Мають місце прояви галицького месіянства, якогось стремління вважати „східняків“ українцями, яких ще треба усвідомлювати, виховувати, повчати. Без сумніву, у національному розвитку західні регіони перебувають у значно кращому становищі, ніж схід чи південь. Але було б дуже погано, коли б люди прийшли до висновку, що Галичина — це з самі своєї природи якась взірцева частина України. Може при нагоді річниці Грушевського варто пригадати, що Галичина стала Галичиною завдяки таким „східнякам“ як Котляревський, Шевченко, Куліш, Драгоманов, і розуміється, Грушевський. До згаданих можна ще додати багато інших імен. Пам'ятаймо теж не тільки про Валуєвський циркуляр та

Емський указ, але й про те, що якраз тоді коли ті акти приймалися царом, в Галичині процвітало москвофільство, тобто напрям, який намовляв українців добровільно ставати росіянами за мовою і національною тожністю. І це відбувалося під Австрією, без тиску царських жандармів і цензорів. „Емс домашнього виробу“ можна сказати. Пригадуюмо цей факт з не так давнього галицького життя, щоб з одного боку відмітити величезний вклад східної України до національного відродження Галичини, а з другого, щоб поставити у відповідній історичній перспективі теперішні обставини у Донбасі, чи взагалі у Наддніпрянщині. Грушевський дуже турбувався про можливі конфлікти, навіть розлам, між частинами України і тому особливо тепер слід вчитися від нього, як проводити соборництво у житті, не тільки проголошувати його у деклараціях.

Історик і діяч, кабінетний вчений і активний політик. Найновіша історія багатьох народів знає подібні постаті. Часто ставлять Грушевського поруч з Томашом Масариком, філософом і соціологом, який став першим президентом Чехо-Словаччини, але на відміну від свого українського відповідника на президентській посаді утримувався сімнадцять років, і відійшов з паризького королівського замку рік після смерті українського вченого. Як науковець, Грушевський у могом глибокому переконанні стоїть значно вище Масарика. А як політик? Тут хіба перевага за Масариком. Застяся, що мають рацію ті історики, які вважають, що Грушевський зробив величезну помилку, повертаючись до Києва після вибуху війни у 1914 році. Масарик, на повних 16 років старший, з Празького університету пішов в еміграцію, організувати боротьбу за незалежність у Швейцарії, Франції, Англії, Росії, Америці. Чи мають рацію ті історики, які вважають, що Грушевському не слід було йти в руки царських властей, а замість того розвивати інформаційну і політичну роботу на Заході? Чи інше склалася б доля хоч б Галичини, коли б Грушевський, визначний вчений і при тому підданий Росії, тобто союзника держав Антанти, впливав був на громадську думку західні демократії, протидіючи антиукраїнській кампанії Романа Дмовського? Чи допомогло б це Наддніпрянській Україні, коли б повернувся до Києва весною 1917 року не з заслання, а з Лондону, Парижу чи Женеві?

Це не одинокий приклад з його біографії який ще до сьогодні викликає спори і дискусії. Такі має бути, бо великі історичні постаті, вчені і провідники, залишаються сучасниками також наступних поколінь. Але скільки про Грушевського ми не дебатували б, безперечним є факт, що він був і залишається одним з найбільших людей в усій історії українського народу.

За повну правду...

Закінчення зі стор. 3

Айхгорна із заявою, що Центральна Рада готова змінити свою політику й співпрацювати з німцями. Айхгорн дав на це відомо історичну відповідь: Zu spät, meine Herren (За пізно, мої панове). У той сам день Павло Скоропадський був проголошений гетьманом України.

Остатється поважне питання (і не менш поважний закид): яка була роль Михайла Грушевського у тій політиці Центральної Ради, що довела до її ліквідації, як і до ліквідації демократичного устрою молодої Української Народної Республіки? Чи можливо оправдувати УЦРаду й її голову принципіалізмом? — мовляв, Україна не захотіла слухати диктату німецького військового командування. Гарне слово принципіалізм, але УНРеспубліка прийняла у Берестейському мировому договорі зобов'язання, що їх зараз же такі злегковажила. А без цих зобов'язань не було б миру, як не було б і військової допомоги від Німеччини й Австрії.

Після визвольних змагань до часу свого повороту в Україну у березні 1924-го року, Михайло Грушевський перебував у Відні (довший час мешкав у містечку Баден біля Відня) й Празі. У Відні вдержував особисті зв'язки майже виключно із вузьким гуртом колишніх своїх однодумців із Української Партії Соціалістів-Револьюціонерів. У тому часі у Відні перебувало чимало видатних постатей і діячів часу боротьби за самостійну Україну в роках 1917-1920, між ними й колишній командант загону, а згодом корпусу Січових Стрільців полк. Євген Коновалець. Хоча Січові Стрільці були мілітарною військовою частиною, яка й сторожила будинок Педагогічного

Музею, себто приміщення УЦРади, проте Михайло Грушевський остентативно оминав у Відні їхнього колишнього коменданта Коновальця.

* * *

Автор цих рядків не аидумав цього всього, що вище сказано. Він був у Східній Україні, здебільшого у Києві, в рр. 1917-1920, і перебував у Відні в рр. 1920-1923. Часто, як глядач на галерії залі засідань, я прислуховувався дебатам українського парламенту — УЦРади, був у Києві у дні гетьманського перевороту. У Відні був секретарем редакції тижневика „Воля“, і одночасно студентом історії на тамошньому університеті.

Михало Грушевський вернувся з еміграції до Києва, щоб продовжувати працю над монументальною „Історією Руси-України“. Постає питання: невже ж він вірив, що зможе свobodно й без наглядку та цензури поратися в архівах і писати історію України періоду гетьмана Мазепи, до якого ще був не дійшов в тому часі? А втім залишається дискусійним основне питання: чи лишалося президентові Української Народної Республіки повертатися на окуповану й уярмлену рідну землю? — Уважаю, що ні.

* Т. зв. Малій Раді були подані три проекти 4-го Універсалу до розгляду: Грушевського, Винниченка і М. Шаповала — М. Салтана. Усі три проекти були прочитані на засіданні Малої Ради й передані до Конституційної Комісії. На довгому нічному засіданні Малої Ради 24-25-го січня Грушевський повідомив, що остаточний текст Універсалу готовий і він був прочитаний. Відомості ці із довідника: Яків Зозуля, *Велика Українська Революція... Календар історичних подій...* (Нью Йорк, 1967), стор. 46-47. — Ред.

Д-р Б. Мигаль відійшов у вічність

Д-р Богдан Мигаль народився 9-го квітня 1915 року в селі Русові (село Василя Стефаніка), повіт Снятин, де його батько Степан був директором школи. Там Богдан пройшов початковий курс навчання, а потім перейшов до української гімназії в Коломиї, яку закінчив з відзначенням.

Медичні науки студіював у Познанському університеті в Польщі, спеціалізуючись у шкірних недугах. Як раніше в гімназії, так і під час університетських студій, Богдан був відмінником, що дало йому можливість одержувати стипендію. Це був один з небагатьох випадків, що українець у польському університеті міг користуватися державною стипендією. Після закінчення медичних студій він став працювати лікарем у Львові. А під час німецької окупації Галичини працював спочатку в Тернополі, а потім у Дрогобичі. Під тиском воєнних подій, в часі так званого „великого українського ісходу“, опинився в Австрії, де також продовжував працю лікаря, спочатку в робітничих таборах, а потім в таборах під опікою УНРРА та ІРО.

1947 року виїхав до Канади на контракт лісоруба. Відробивши майже два роки лісорубом в околицях Бірмору, Північно-Західного Онтаріо, приїхав до Форт-Вілліам, де в МекКеллар лікарні почав працювати як лікар інтерніст. 1950 року, пройшовши успішно

ювілейний Комітет Тисячоліття Християнства.

Д-р Мигаль був одружений з Вікторією Балабух, що померла 1976 року. Вони виховали четверо дітей: дочку Стефанію, заміжно Нижник, трьох синів — Романа, Данила і Андрія. Маючи свою сім'ю, він не забував і про рідних в Україні. Коли тільки відкрилися можливості допомогти рідним за залізною заслоною, він майже систематично допомагав пакунками — спочатку матері і сестрам, а пізніше їхнім дітям і внукам.

Серце пок. д-ра Мигалья перестало битися 25-го липня 1991 року. Похоронений 30-го липня на цвинтарі св. Патрика, біля могили своєї дружини Вікторії. Там же й спочиває його племінник Іванка Мигаль, солістка Метрополітаної та інших опер цього континенту. Похорон відбувся при великому здвигу народу, з участю всіх місцевих українських священиків, католицьких, православних і римо-католицького, представників організації медичної професії — лікарів, медсестер та емеритованого генерала місцевих військових з'єднань.

Якою популярністю, любов'ю та пошаною користувався пок. Богдан, вдало висловила Ріта Петерсон: „Thunder Bay bid a final farewell to a favorite 'adopted' son Dr. Bohdan Myhal“.

Григорій Мигаль

Д-р Б. Мигаль

ДОРОГІ НАШІ ЗЕМЛЯКИ!

Ми, батьки і опікуни тих дітей, які відпочивали влітку 1991 року в ЗСА, дякуємо за організацію відпочинку наших дітей на американській землі.

День і ніч щемлять серця чорнобильських матерів за долю наших дітей і їх майбутнє, море сліз проливали вони за ці страшні роки. Ми щасливі, що ви нас не забули в цей тяжкий час. Де б не була українська людина, вона завжди лишається гостинною і щедрою.

Низький земний уклін і найщиріші слова подяки за ваше співчуття, за ваше добре серце. За участь і теплоту виказуємо тим людям, які, не рахуючись з своїм часом і здоров'ям, зорганізували цю поїздку, виділяли гроші.

Наші діти, опалені чорнобильською хмарою, повернулись оздоровлені і зміцніли, збагачені новими враженнями, вони привезли адреси нових друзів і великі валізи дарунків.

Сердечно дякуємо голові УЗХ Наталії Іванів, подружжю Володимирі й Миколі Кавкам, Надії й Осипові Зінкевичам, докторові Юрієві Солтисові, Марті Михайлюк-Рубель, Миколі Бойчукові, духовникам, працівникам табору і всім тим сім'ям, в яких жили наші діти.

Нехай Всевишній сторицею воздасть вам, люди добрі, за ваші благодійні діла.

На доручення батьків
Тамара Невечера
Україна, м. Іванків

Українська громада Трентону й околиць святкуватиме

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ
22-го січня 1918-19 рр.

у неділю, 26-го січня 1992 р. о год. 3:30 по пол. в залі св. Юрія Переможця у Ярдівіллі, Н. Дж.

Святочну доповідь „На шляху до незалежності“ виголосить професор Ратгерського університету ТАРАС ГУНЧАК.

У мистецькій програмі візьмуть участь артисти з України.

Українська Вільна Академія Наук запрошує громадянство на

ЗУСТРІЧ з
ВІРОЮ ВОВК
в будинку Академії

в неділю, 26-го січня 1992 р., о год. 2-й по пол.

В програмі: ВІРА ВОВК прочитає свою нову п'єсу „Казка про вершника“ та підпише враженнями з подорожі по сучасній Україні.

Адреса УВАН: 206 Вест, 100 вул., Нью Йорк, Н.Й.
Тел.: (212) 222-1866

БУДОВА МОНУМЕНТАЛЬНОГО ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ

якого СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ відбудеться в цьому 1992 році в першу річницю проголошення ДЕРЖАВНОЇ САМОСТІЙНОСТІ УКРАЇНИ поступає за планом успішно вперед.

Львівська міська РАДА народних депутатів ЗАПРОШУЄ на цю історичну подію все українське громадянство у вільному світі прибути по змозі численно, а СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ, ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНЦІВ на поселеннях, українські ТОВАРИСТВА, ОРГАНІЗАЦІЇ, УСТАНОВИ, ІНСТИТУЦІЇ, КООПЕРАТИВИ, ПАРОХІЇ і екологічні ІНСТИТУЦІЇ проситимуть прислати свої ДЕЛЕГАЦІЇ на ці СВЯТКУВАННЯ. Остаточна дата відкриття пам'ятника буде подана пізніше.

В особливий спосіб, зокрема ЗАПРОШУЄ ІЄРАРХІЇ українських ЦЕРКОВ до ПОЧЕСНОЇ ПРЕЗИДІЇ відкриття пам'ятника та участі в молитовному його БЛАГОСЛОВЕННЮ.

Користаючись з цієї нагоди звертаємося до всіх українців в діаспорі, котрі належно розуміють важливість побудови пам'ятника ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ в столиці ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ, СВОЇМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ допомогти покрити кошти розпочатого діла, на якого докінчення іще потрібно приблизно 200.000 доларів.

Всі ЖЕРТВОДАВЦІ на будову пам'ятника від 25 доларів в гору одержать ПОСВІДКИ для податкових цілей, а крім цього на постументі пам'ятника будуть прикріплені ПРОПАМ'ЯТНІ ТАБЛИЦІ з їхніми іменами і прізвищами в такому порядку: ПОЧЕСНІ ФУНДАТОРИ: \$2.000; МЕЦЕНАТИ: \$1.000; ПАТРОНИ: \$500; ДОБРОДІЇ: \$250; СПОНЗОРИ: \$100. ЖЕРТВОДАВЦІ \$1.000 і більше одержать крім цього даром мініатюрну статую поета, відлиту по мистецтві в бронзі.

ЖЕРТВОДАВЦІ \$10.000 і більше одержать додатково безплатно квиток на літак до Львова і назад та побут в готелі і будуть включені до ПОЧЕСНОЇ ПРЕЗИДІЇ відкриття пам'ятника.

ЗОКРЕМА звертаємося з гарячим проханням до УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬ, ТОВАРИСТВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, ПАРОХІЙ, ІНСТИТУЦІЙ та окремих громадянських діячів організувати у себе „ЗБІРКОВІ КОМІТЕТИ“ на фонд будови пам'ятника Т. Шевченкові у Львові, щоб дати можливість всім, що бажають, своїми жертвами причинитися до зреалізування цього національного діла. Особливо добре надається для переведення цієї акції час ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ СВЯТКУВАНЬ в місяці березні.

ЗА КОЖНИХ 10.000 доларів, переланих нам цими КОМІТЕТАМИ ми передамо безплатно 1 (один) летунський квиток до Львова і назад та побут в готелі для їхніх делегатів, які будуть включені в ПОЧЕСНУ ПРЕЗИДІЮ відкриття пам'ятника. Всі жертводавці на збіркові пости цих КОМІТЕТІВ одержать відповідні ПОСВІДКИ для податкових цілей та будуть поміщені на ПРОПАМ'ЯТНИХ ТАБЛИЦЯХ на постументі пам'ятника за вищеведеним ключем.

ВСІ ЛИСТИ і ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО ПРИСИЛАТИ НА НАСТУПНУ АДРЕСУ:
Ukrainian Committee for Taras Shevchenko Monument in Lviv
2150 Bloor St. W., Suite 96-A, Toronto, Ontario, Canada — M6S 1M8

НА ЧЕКАХ ПРОСИМО ЗАЗНАЧУВАТИ:
T. Shevchenko Monument in Lviv

Для евентуальних особистих контактів подаємо телефони ПРЕЗИДІЇ нашого КОМІТЕТУ біля їхніх імен і прізвищ.

ЩИРО ДЯКУЄМО всім тим ШАНОВНИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ, що своїми жертвами допомогли нашому КОМІТЕТОВІ успішно докінчити це важливе національне діло. Ми твердо віримо, що СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ пам'ятника ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у Львові стане великою ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ НАЦІОНАЛЬНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ нашого народу на рідних землях і української діаспори в обороні УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ і СОБОРНОСТІ.

Канада, Торонто, Онтаріо, в січні 1992.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ
БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у ЛЬВОВІ
з доручення Львівської міської Ради Народних Депутатів:

Д-р Василь Іваницький, голова
тел. (416) 239-4407
о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ, секретар
(416) 742-1632

Роман Грицина, скарбник
(416) 766-1117
Валентина Родак, секретар
(416) 255-8604

РІЗДВ'ЯНА ЗУСТРІЧ НАД ГАДСОНОМ

Головний передсідник УНС У. Дячук дякує за передання грамоти губернатора Дж. Флоріо. Зліва: А. Кейбіда, справа В. Сохан. Сидять В. Дячук, Н. Сохан і І. Кедрин (Фото: Шіля Загайкевич)

Головний касир УНС Олександр Благітка привітав зокрема усіх присутніх колишніх працівників Головної Канцелярії УНС, між ними особливо свою маму і Софію Соколішин.

Д-р Н. Олесницький заважив у своїх привітаннях, що довгими роками ми бажали собі зі святами все те саме: волі Україні, а тим разом можемо вкінці сказати, що наші бажання сповнилися.

Ред. Іван Кедрин провів порівняння між подіями 1991 року і тими, які він мав щастя пережити в 1918 році, стверджуючи при тому, що у першому проголошенні незалежності і соборності України нарід не висловив своєї волі так сильно, як

тепер, що показав референдум першого грудня.

На заклик ведучого святочним зібранням В. Сохана добровільно зібрані і працівників УНС колядники, під проводом Романа Шевчука, заспівали декілька колядок, а відповідно дотепну до останніх подій під мелодію „Небо і земля“ деклямацію виголосила Галена Клим. В. Сохан подякував працівникам Союзівки під проводом Шілі Загайкевич, які привезли та справно перевели різдвяне прийняття.

На закінчення цього приємного та родинного святкування, до якого пригравали музики із Союзівки Гриць Гринювський і Степан Бень, відбулася ще окрема урочистість передання го-

ловному передсідникові УНС У. Дячук оправленої прокламації губернатора Нью Джерзі Джеймса Флоріо, яку він видав 6-го грудня в присутності великої делегації української громади в тому стейті. А. Кейбіда передав У. Дячук прокламацію та відчитав її зміст, в якому губернатор Д. Флоріо закликає президента ЗСА Дж. Буша визнати незалежну Україну.

Ще довго колядували працівники УНС, відзначаючи тим близький прихід того так радісного дня українського народу Різдва, а відгомін їхньої коляди шов Гадсоном, сповіщаючи, що українці в усіх частинах світу святкують своє Різдво.

Ювілей 92-го Відділу УНСоюзу у Портленді

75-літній ювілей 92-го Відділу УНС ім. Івана Франка відзначено в неділю, 17-го листопада минулого року в приміщенні української православної церкви св. Івана Хрестителя у Портленді, Оре.

Після Святої Літургії о. настоятель д-р Микола Степаненко відслужив Панахиду за покійних членів 92-го Відділу УНС і згадав про великі заслуги перших членів, які 75 років тому заснували цей Відділ.

Коли закінчилися Богослуження вірні і гості зібралися у церковній залі, де на них чекав смачний обід і виставка старих речей, книжок, документів, протоколів і навіть українських грошей, виданих УНР в 1918 році.

Голова Відділу Микита Подолька привітав присутніх і відкрив це урочисте свято, підкресливши заслуги Українського Народного Союзу, який своєю діяльністю дав почин до свідомого організованого українського життя в Америці. Це дало можливість кільком свідомим особам організувати цей Відділ у Портленді 75 років тому. Голова Відділу подякував до слова довголітнього секретаря (35 років) Миколу Горбулика.

Анджелесі (ім. Івана Годяка). Щоб краще пізнати, як був організований Відділ у Портленді, секретар прочитав перший протокол, що його написав св. п. Гавриіл Пелех, який був головним організатором. Вписалося 12 членів, а перший уряд був вибраний з таких осіб: Михайло Ферлей — голова, Йосиф Антінчук — заступник, Гавриіл Пелех — секретар, Михайло Копчак — заступник секретаря, Семен Богачек — скарбник.

Гавриіл Пелех був постійним секретарем аж до кінця свого життя, до 1954 року. Закінчуючи доповідь, секретар М. Горбулик звернувся з закликом до присутніх, щоб і вони вписалися до УНС, щоб наш Відділ і далі розвивався і щоб ми могли відзначити століття нашої Вітчизни.

Отець д-р М. Степаненко, один з найновіших членів нашого Відділу, у своєму слові говорив про те, як важливо бути членом таких установ як: УНСоюз. Він заохочував присутніх, котрі ще не є членами цього Відділу, вписатися і збагатити українське життя Портленду.

Потім секретар М. Горбулик підійшов до стола, де була виставка, і продемонстрував старі речі, документи, книги, що збереглися у секретарів цього Відділу. Серед цих речей була коверта з українськими грішми УНР.

Присутніх почастували ювілейним тортом, прикрашеним гербом УНСоюзу. Деякі гості зголосилися стати членами цього Відділу.

М. Горбулик розпочав свою доповідь розповіддю про те, як організувався Відділ УНС в Портленді 5-го листопада 1916 року. У Портленді тоді було мало поселенців, а українці — одиниці. Але вони там жили, працювали і заснували перший Відділ УНС на західному побережжі ЗСА, а другий Відділ на цьому побережжі був заснований у вересні 1949 року в Лос

Анжелесі, а українці — одиниці. Але вони там жили, працювали і заснували перший Відділ УНС на західному побережжі ЗСА, а другий Відділ на цьому побережжі був заснований у вересні 1949 року в Лос

Помер д-р В. Юзич

У середу, 23-го грудня 1991 року в Крозер-Честер Медичному центрі перестало битися серце ще одного сина української землі д-ра В. Юзича, 77-літнього лікаря-спеціаліста від лікування вух, носа та горла. Місцева газета „Делевар Кавніт Дейлі Таймс“ з п'ятниці, 27-го грудня, помістила посмертну згадку, де з великою увагою та пошаною згадують про покійного д-ра В. Юзича.

Св. п. д-р В. Юзич

Газета пише, що д-р В. Юзич в цій околиці перебував понад 30 років і за цей час здобув велику шану серед своїх професійних колег та признання від усіх тих, які мали можливість його знати. Підкреслюється в згадці, що покійний був уродженцем України, сином священника покійного о. Степана та паніматки Євгенії Дорожинської. Медичні студії закінчив у Грацу в Австрії. З приходом до ЗСА в 1949 році нострифікував їх в ньюйоркському Місхекорді шпиталі, а в роках 1950-55 відбудув резидентури у стейтській лікарні Ровд Айленду та Медичній школі Пенсильванійського університету.

В подальшому вчислється всі становища, які д-р В. Юзич займав від 1955 року аж до 1987 року, коли відійшов на заслужену пенсію. Згадується і про те, що в 1990 році медичні товариства Пенсильванії та Делавару величаво вшанували п'ятдесяті роки його медичної праці. Закінчуючи посмертну згадку, згадується про всі ті численні медичні та світські організації, до яких

за життя д-р Юзич належав серед них: Американська медична асоціація, Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Українсько-Американська Координаційна Рада, Український Нродний Союз і до місцевого Українського Народного Дому.

Д-р В. Юзич був парафіянином української православної церкви св. Марії, де й відбулися похоронні відправи, а звідтілі на український пракосливий цивилтар св. Андрія Первозваного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку покійний залишив дружину Еву, сина Левка, дві дочки Ларису та Ірину, і сестру Ольгу в Україні на чотирьох внуках. Родина просить замість квітів складати пожертви в пам'ять покійного на українській науковий Інститут Гарвардського Університету бо на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиль, 1082 Loraine DR. Bosthewyn, Pa.19061.

В Сороковий День Смерті

бл. п.

ЛІДІЇ САВОЙКИ

член Управи Т-ва Самопоміч і голови Клубу Сенйорів в Нью Йорку

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
у вівторок, 28-го січня 1992 р. о год. 9-й рано
в церкві св. Юра в Нью Йорку

Після Служби Божої відбудуться

ЖАЛІБНІ СХОДИНИ
в доміц „Самопоміч“ при 98 — 2-га авеню, Нью Йорк

УПРАВА

АМЕРИКАНСЬКІ АКТИВІСТИ релігійних допомогів установ, твердять, що по десяти роках наявності бездомних на вулицях міст ЗСА, громадськість чим раз частіше відвертається від подання їм милостині. Активісти вважають, що причиною такої поведінки загалом не є тільки економічна криза, але в першу чергу усвідомлення безвідповідності цієї ситуації. Найновіші опити в цій справі переведені працівниками щоденника „Нью Йорк Таймс” і телевізійної мережі Сі-Бі-Ес виявляють, що американська громадськість є поділена у питанні байдужості загалом до проблеми бездомності, але підкреслюють те, що мо лоді люди є тими, яких це вже більше не турбує.

Замовте „Свободу” для своїх рідних чи приятелів в Україні!

За 6 дол. на тиждень кожної п'ятниці летунською поштою піде на вашу адресу в Україні 5 чисел „Свободи” за тиждень, що швидко скінчиться. Сугеруємо на пробу замовити газету на три місяці і перевірити з адресатом чи він (вона) отримуватиме газету. Ці газети, які адміністрація „Свободи” висилає таким способом доходять до адресатів в Україні.

Пам'ятайте, „Свобода” для України — це джерело інформації, це вікно у світ, це зв'язок з діаспорою!

Замовлення з адресою і відповідною сумою слід пересилати до: „Svoboda” Administration, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

Continental Venture Trading, Inc.

6333 N. Milwaukee Ave., Suite 105, Chicago, Ill. 60646, U.S.A.

Tel.: (312) 763-6944, (312) 774-1919, (708) 823-2349

ВИСИЛАЄМО ХАРЧОВІ ПАЧКИ В УКРАЇНУ

ТА ПЕРЕСИЛАЄМО

ШВИДКА ДОСТАВА!

ПАЧКА Ч. 1

1. Шинка	10 lb
2. М'ясо канапкове	3 lb
3. Саламі	3 lb 12 oz.
4. Мопоко в перошку	4 lb
5. Макарона	3 lb
6. Олія	96 Fl. oz.
7. Макарони	8 lb.
8. Шоколад	2 lb.
9. Риж	8 lb.
10. Мука	5 lb.
11. Каша гречана	5 lb.
12. Кава розмолота	1 lb. 10 oz.
13. Кава розчинна	8 oz.
14. Какао	2 lb.
15. помаранчі	5 lb
16. Горошок зелений	2 lb.

Загальна вага — 69 lb. Ціна з доставкою \$200.00

ПАЧКА Ч. 2

включає товари з пачки Ч. 1 плюс сигарети "Winston" або "Marlboro" 30 пачок.

Загальна вага 71 lb. Ціна з доставкою \$242.

Нові авта, пересилка доларів.

„Співдружність”

(Закінчення зі стор. 2)

роду з-під влади колоніальної Франції, ЗСА, перебравши роллю Франції в боротьбі з тим націоналізмом стали для в'єтнамців символом колоніалізму. Нерозв'язане національне питання у Північній Ірландії, Срі Ланка, боротьба Сікхів у Пенджабі, хорватів, словінців, усі ці намагання народів, які бажають бути господарями на своїй землі — для Америки незрозумілі й байдужі. Чому не жити цим народам у національній мозаїці як у ЗСА? (До речі національний суперечності виключуються і тут шораз яркіше!)

Ось де джерело м'яко кажучи нехиті Америки до заходів проти намагань Горбачова таке втримати центр у Москві, та тільки дуже стримане і вичікує становище супроти держав, які постали на руїнах СС-СР. Усе же жевріє надія, що стосунки між націями колишнього СРСР загортаються, доведуть до таких ситуацій, як нині у Грузії (конфлікт між авторитарним націоналізмом Гамза-хурдії і демократами), а тоді сили маршала Шапошнікова візьмуть верх і встановлять Центр, може і під Горбачовим. Відті сподівання, що життя комонвелту не довготривале. Могло б далі задержатись для

камуфляжу назва „Співдружність”, але зміст пов'язаний між республіками не відбігатиме надто від того, який намагався йому надати Горбачов. Маймо надію, що таке американське мислення, коли насправді існує, позбавлене всякого реалізму, результат імперіалістичних настанов американських лідерів, залишок і трагічний результат змагу суперпотуг, який спровокувала і в якій вмотала ЗСА — Росія, той віковичний імперіаліст! Стати великопомітні й байдужі. Чому не жити цим народам у національній мозаїці як у ЗСА? (До речі національний суперечності виключуються і тут шораз яркіше!)

ЗРУЧНО ТА ВИГІДНО
ДЛЯ ЖИТЕЛІВ ФІЛЯДЕЛЬФІ:
ПАЧКИ ДО УКРАЇНИ
ПРИЙМАЮТЬСЯ
В УКРАЇНСЬКОМУ ЦЕНТРІ!
700 CEDAR ROAD, PHILADELPHIA, PA 19111
TEL: (215) 663-1166

Другий ...

(Закінчення зі стор. 1)

було дістати: мачту зробили з алюмінієвої поливальної труби; вітрила з немічного матеріалу, слабкі. Як рвались, довелося замінювати, а то й клеїти.

27-го серпня, незадовго після проголошення незалежності, Кириченко вирушив з Маріополь. Сказати б слідами Колумба, але його подорож була вдвічі довшою, бо ще ж треба було дістатись до вихідного пункту Колумба. Разом наш моряк проплив 7,500 миль. Перша половина пути була найважча — з Маріополя через Озівське море й Керченську протоку, через Чорне море й Босфор у Мармурове море, звідти через Дарданелли в Середземне море, тоді через Гібральтар у Атлантийський океан. А далі через Канарські острови, Багамські острови — і Маямі. Легко, правда? Спробуйте!..

Коли про це спитали Кириченка, він каже, що це було легко. „Бог і погода були зі мною”, — пояснює він. В більшості, супротивного вітру не було, ані великих хвиль. Отже, перша половина подорожі була багато тяжча від другої. В припливних морях було, як кажуть, зав'язно: багато човнів, яхт і кораблів, на них увесь час треба було вважати: і щоб якийсь велетенський розтрощив, і щоб пірати не напали — вони грабують багаті яхти. Але, розповідає І. Кириченко, його човник скарбів не вів, і це відразу можна було впізнати з його скромного вигляду.

Проте часом якийсь розбіжний бавився, найджанчирі ззаду, і тільки дощ відігнав нахабу. А це більше труднощів було з формальностями. Справа в тому, що дістати візи в усі країни, що їх треба було проїжджати, було просто неможливо. Тому Кириченко їхав без віз. Мав морський і туристичний паспорт, і в більшості це було достатньо. Але в Гібральтарі контролю припинився й вимагала документів, яких Кириченко не мав. Довелося піти на хитрощі, прикинутись блонде, який не розумів, що від нього хочуть. Ззаду створилась чимала черга, стала нарікати, контролю махнула рукою й пропустила.

А в Атлантику стало легше. Кораблів небагато, можна було і спочинуть, пливти з пілотом. Кириченко розраховував, що зробить приблизно 80 миль за добу, але перевиконав план — робив до 102 миль і більше, так що мусів спинятися в дорозі, щоб не приїхати зарано. Він бо вимріяв прибути в Маямі якраз на Новий рік, зробити такий подарунок Америці — і прибув на час. Бачить в порті в місті казкова ілюмінація, а з неба летить яскравий, наш мореплавець плыв для

небувало сильний дощ. „В Україні у нас є прикмета, що дощ — то щастя. Так кажуть моряки”, — усміхався Кириченко. Але тут якраз дощ пошкодив. Прикордонна охорона святкувала Новий рік, а ті, що мусіли чергувати, сердилися і не хотіли допомогти. Що їм взагалі Україна і її претенсії! Не дозволили пришвартуватися в проті, а послали на острів Ватсон. Ніде нікого, всі гуляють. Новий рік зустрічають. Що робити? Пішов спати в свою каюту.

Вранці вийшов на берег — дощ ллє, над берегом ходять дві жінки під плащами. Одна тримає напіс: „Іване Кириченку, вітаємо в Америці! Де Ви?” Підійшов, до нього заговорила одна з цих жінок: „Вітаємо з прибуттям!” А це була адвокат Марін О'Брасн (мати українка, батько ірландець). Це дуже цікава жінка, цікавий і її рід: батько заховався в українку, яка доти не згодилась одружитися з ним, поки він не освідчився українською мовою. Марін трохи знає українську мову і охоче погадожує легальні справи українців, з тим уже десять разів побувала в Україні в справах службових. Друга жінка, що з О'Брасн (або Обранчук, як вона сама себе називає), була її секретарка перуанського роду. Пішли в яхту, відкрили пляшку вина й відсвяткували приїзд мореплавця в Америку.

А далі — надійшли українці Маямі й околиць, заборили Кириченка в свій приватний полон, розпитували, поздоровляли, пригощали. Одразу ж прикидали „мілію”, але це був невдалий час: всі святкують або похмеляються, знімок зробили з п'яності, інтерв'ю записали, а далі — треба все те „продати”. А купувати не хочуть, бо в Америці беруть тільки „гарячі” сенсаци, яких у той час не бракувало: прилетів гелікоптер із втікачами з Куби, в Маямі знову поліція вбито і так інше. Кажуть спробуємо трохи пізніше. Останній вісті з Маямі й Голлівуду відраділи: обіцяють публікації і програми наступної неділі. Українці збираються вимагати справедливості й признання.

Адже це велика перемога. На сходах у Кулер Сіті, в залі православної церкви св. Миколая, заохплені і до сліз зворушені громадяни величали й славили Кириченка як новітнього Колумба. І тут можна заперечити: він якщо не більший, то інший від Колумба. Поперше, він плыв не на великих, добре впоряджених кораблях із кількостотною залогою, а сам-один, маленьким вітрильником, за свої власні гроші. Подруге, він плыв не з золотом (Колумбові те золото снілося зоночі!), а з неба летів яскравий, наш мореплавець плыв для

слави України й нічеські землі загарбати не збирався. Та кож не повторює би він жорстокого поводження коломбових людей із місцевими „індіанцями”, не пішов би їх грабувати й винищувати. Це довго приховувалося у архівах, але виходить наверх тепер, до того, що аж підіймається протиколумбова кампанія...

Цікаво знати біографію такої хороброї й сміливої людини. Розпитуємо. Іван Кириченко народився 3-го жовтня 1941 року, отже в дорозі відсвяткував свій 50-літній ювілей. Батько його загинув на війні в 1945 році, а мати померла коли Іванові було 12 літ. З того часу сирота виховувався в інтернатах. Працював 12 років котельником і чинився заочно в Ростовському Інституті Мореплавання, закінчивши його з дипломом штурмана. Фахово працював 12,5 років. „Ходив”, як кажуть моряки, в різні країни світу, крім Америки й Канади, а тепер і сюди прибув таким незвичайним способом. Кириченко любить своє рідне місто Маріополь, бачить велике для нього майбутнє.

Маріополь — другий після Одеси український порт, що являється дуже важливим транспортним вузлом і лежить між Донбасом і Керчю, центрами вугілля й залізної руди. Місто дуже зросло: мабуть однакова кількість українців і росіян, четвертина греків і стільки ж було жидів. Говорять виключно по-російськи, і мабуть, ще довго будуть так говорити. Тож і наш, із козацьким прізвиськом Кириченко, говорить російською мовою, хоч прекрасно розуміє українську. „Я міг би говорити каліченською українською мовою, вибачливо пояснює він, але мені шкода української мови. Через рік навчусь”. Українці без кінця запитують про різні політичні і побутові речі: про референдум, Кириченко гордо відповідало, що Маріополь голосував за незалежність, можливо тому, що лежить недалеко від Росії, то добре знає, де краще жити. І Кириченко захоплено розповідає про красу Маріополя й Озівського моря: це море дуже тепле (а Чорне море холодне, бо глибоке). В Маріополі п'ять місяців вакаційної погоди, чудові піскові пляжі, а до того ж і цілюще багно, на яке приїжджають північні німці (лікують прищі, намазуючися чорним болотом, і за два тижні видужують). Отож Кириченко досить успішно засновує відпочинкові оселі, з таборами відпочинку для дітей, з поїздками (в Україні їх називають „круїзами”) по Озівському морю. Хочє розбудувати Озівську Рів'єру. Тому, коли його питають про дальші плани, Кириченко каже, що трохи відпочине в Америці, а навесні мусить повернутися в рідне місто, де його

чекають друзі, син, дочка із внуком — і праця.

— А як же „Блюз”, — питаємо? Так назвав Кириченко свою яхту.

— Ніколи її не покину! Вона хоч і не пишна, але міцна й надійна, і я, мабуть, заберу її з собою.

— Як? Назва на „Блюзі” попливе?

— А що ж, це зовсім не трудно (ага, не трудно...) — Але не знаю, чи матиму стільки часу. Вже не покину її.

В розмові Кириченко дуже оптимістично розглядає справу майбутності України. Він вважає Україну найбагатішою з колишніх республік ССРСР, що найкраще з усіх навіть вже й тепер дає собі раду. А передумов на майбутній добробут в Україні більше, ніж будь-де. Тільки треба знову навчитись працювати, бо за час довголітнього поневолення народ втратив ініціативу й відвик від праці.

В це можна повірити, бо сам Кириченко приклад досягненя, на які здатні українці.

ШКІРНІ

НЕДУГИ

РАК ШКІРИ

ВЕНЕРИЧНІ

ХВОРОБИ

ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ

ВОЛОССЯ

ЗАСТРИКИ COLLAGEN

ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК

JIM

BARAL, M.D.

ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ

ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської

дерматології

(212) 247-1700

210 Central Park South

New York, N.Y.

(bet. 5 way & 7th Ave.)

Medicare приймається

Пациєнтів приймається тільки

за домовленістю.

Можете знайти нас у каталозі

в NYNEX Yellow Pages.

СВЕТРИ, ВОВНЯНІ ХУСТИКИ, вишивані жіночі блузок, виш. обрус, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

НА ПРОДАЖ

Помешкання з 2-ма спальнями на Українському Селі. Чудова дільниця. Добра нагода для людей пенсійного віку. **Тел. (908) 356-4547** (після 5 год. веч.)

ДО ВІНАЙМУ

До винайму **МЕШКАННЯ** в Елізабет, Н. Дж., близько церкви св. Володимира, Дві спальні, гостиння, кухня, лазнічка і гараж. **Тел.: (908) 289-5554 у вівторок і четвер між год. 6-8:30 веч.**

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами

в BRONX, BROOKLYN,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568